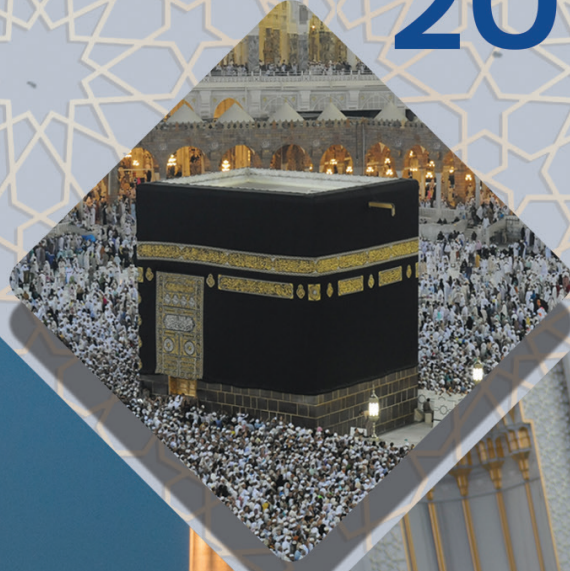

STRATEJİK PLAN

2019 23

T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

STRATEJİK PLAN

2019-2023

ANKARA 2018

ÖNSÖZ

Toplumların kimliğinin oluşmasında, varlığını devam ettirirken kültür, medeniyet ve gelecek inşasında önemli etkenlerden biri olan din; fitrî bir olgu ve sosyal bir gerçekliktir. Bu manada ilk insan ve peygamber olan Hz. Adem (a.s.) ile başlayan ve Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.s.) ile son bulan vahiy, yeryüzünü aydınlatarak insanlığın hidayet ve iyiliğine rehberlik etmiştir.

Vahyin son temsilcisi Peygamber Efendimizin (s.a.s.) İslam'ı tebliğ etmeye başladığı ilk yıllardan itibaren din hizmetlerinin yürütülmesi önemli bir konu olmuş, İslam'ın vazettiği inanç ve ahlakî değerlerin cemiyetin kalbinde yerleşmesi için gayret sarf edilmiş, asr-ı saadetten itibaren İslam toplumlarında söz konusu gayeye matuf müesseseler kurulmuştur. Ülkemizde ise Diyanet İşleri Başkanlığımız, Cumhuriyetin ilk tesis edilen kurumlarından birisi olmuş ve dinin fert ve toplum hayatında ma'kes bulmasında, bugünün ve geleceğin maneviyat ikliminin inşa edilmesinde mühim bir görev ve sorumluluk üstlenmiştir. Bu bağlamda Diyanet İşleri Başkanlığı, yüklendiği misyonla İslam'ın evrensel ilkeleri ile zamanın ihtiyaç ve beklentilerini göz önüne alarak yurt içi ve yurt dışında "hademe-i hayrat" olarak vasıflandırılan güçlü personel kadrosu ile ihlas, samimiyet ve gönüllülük prensipleri doğrultusunda hizmet sunmaktadır. Ayrıca ülkemizin tarihi sürecine bakıldığında Diyanet İşleri Başkanlığının, millî birlik ve beraberliğin sağlanmasındaki önemli rolü inkâr edilemez bir gerçektir.

Diğer yandan günümüzde dinî kavramlar kullanılarak din istismarının yapıldığına, Müslümanların terörle ilişkilendirilmesine, İslam'ın rahmet ve merhamet yüklü mesajının korku, kin ve nefret söylemleriyle gölgelenmeye çalışıldığına hep birlikte şahit olmaktayız. İslam medeniyetinin Müslüman tasavvuru, içerden ve dışardan çok yönlü bir saldırıya maruz kalmaktadır. Ülkemiz, bu saldırıların en alçak örneğini, FETÖ darbe girişimi ile 15 Temmuz 2016 gecesinde yaşamış; halkımız, bu menfur olayı, minarelerden okunan salâlardan aldığı cesaret ile püskürtmeyi başarmıştır. Bu minvalde Başkanlıkça son bir yılda ülke çapında icra edilen "Din İstismarı Seminerleri"nin ve yurt dışı faaliyetlerinin FETÖ ve DEAŞ gibi örgütlere karşı halkımızın ve gönül coğrafyamızın bilincinin canlı tutulmasında büyük fayda sağlayacağına inanıyorum.

Şahit olduğumuz olaylar bize göstermektedir ki, Hz. Peygamber'in (s.a.s.) "Size, sımsıkı sarıldığınız müddetçe asla sapıtmayacağınız iki şey bırakıyorum" diye buyurduğu Kur'an ve Sünnet'e dayalı sahih dinî bilginin topluma anlatılması ve aktarılması noktasında Diyanet İşleri Başkanlığı önemli bir sorumluluğu ifa etmektedir. Bu sorumluluğu ve uhdesindeki vazifeyi, kamu kurumlarının oldukları nokta ile varmak istedikleri nokta arasındaki yolu tarif eden stratejik plan sayesinde, daha etkili ve verimli bir şekilde yürütecektir.

Bu itibarla Diyanet İşleri Başkanlığının; dinî ve ahlaki değerleri referans alan, katılımcı, şeffaf ve hesap verebilir bir anlayışla hazırladığı 2019-2023 Stratejik Planı'nın, ülkemizin 2023 vizyonuna ulaşmasında büyük katkı sağlamasını, milletimiz için hayırlı olmasını Yüce Rabbimden niyaz ediyorum.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

İslam dininin inanç, ibadet ve ahlak esaslarıyla ilgili işleri yürütmek, sahih bilgi ile halkı din konusunda aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmekle görevli olan Diyanet İşleri Başkanlığı, Cumhuriyetimizin önemli kurumlarından biridir.

Diyanet İşleri Başkanlığı yürüttüğü hizmetlerde, İslâm'ın iki temel kaynağı olarak; Allah'ın bize gönderdiği Kur'an-ı Kerim'i ve elçisi Hz. Muhammed'in Sünnet'ini (söz ve davranışlarını) esas almaktadır. Bunun yanında bireysel ve toplumsal hayata ilişkin değerleri, Müslümanların tarihi tecrübesini, modern çağın beşeri, ekonomik ve teknolojik değişimlerini hesaba katarak hareket etmektedir.

Başkanlık, dünya çapında; İslam'ın bir bütün olarak anlaşılmasına hizmet eden, batıl amaçları için dini istismar eden odakların eline düşmekten insanları koruyan, onların özgür iradeleri ve akıllarını ipotek altına almaya karşı duran bir anlayışı temsil etmektedir.

Diyanet İşleri Başkanlığı bugün, Orta Asya'dan Balkanlara, Avrupa'dan Amerika'ya, Asya'dan Afrika'ya ve Avustralya'ya kadar dünyadaki bütün Müslümanlara hizmet sunan uluslararası bir kurum hâline gelmiştir. Günümüzde tüm insanlığı ilgilendiren şiddet, terör, ırkçılık, sömürgeciliğe karşı çıkmak ve bunların sebep olduğu zorunlu göç, açlık ve yoksulluk gibi sorunları çözmeye yönelik bilinç oluşturabilmek için gayret göstermektedir. Bütün bu etkenler Diyanet İşleri Başkanlığından yeni talep ve beklentilerin oluşmasına zemin hazırlamaktadır.

"İslam dini konusunda evrensel düzeyde güvenilen ve referans alınan, insanlığın barış ve huzuruna katkı sağlayan bir kurum olmak" vizyonu ile hareket eden Diyanet İşleri Başkanlığının Anayasa, kanun ve diğer mevzuatla kendisine verilen görev ve yetkiler doğrultusunda yürüttüğü hizmetlerin bir kısmını şu şekilde sıralayabiliriz:

Diyanet İşleri Başkanlığı cami içi din hizmetlerinde; namaz kıldırma, cami dersleri, vaaz ve irşat hizmeti, cami dışı din hizmetlerinde ise halkın geneline açık konferans, sempozyum gibi ilmi aydınlatma hizmeti ile kadın, çocuk, yaşlı, hasta, engelli ve benzeri kesimlere yönelik manevi rehberlik hizmeti vermektedir.

Vatandaşlarımız, müftülüklerdeki Aile ve Dini Rehberlik Büroları vasıtasıyla ailevi problemlere dinin yaklaşımı hakkında bilgilendirilmektedir. Buna ilaveten Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlı kuruluşlarda personelimiz tarafından manevi destek hizmeti sunulmaktadır.

Diğer taraftan toplumu aydınlatmaya yönelik dini/milli/özel günler kapsamında düzenlenen Ramazan Ayı, Mevlid-i Nebi, Camiler ve Din Görevlileri Haftası, Muharrem Ayı, Çanakkale Zaferi, İstiklal Marşının Kabulü, Aile Haftası, Dünya Kadınlar Günü gibi zaman dilimlerine has çalışmalar yoluyla toplumun milli ve manevi hayatında bir farkındalık oluşturulmaktadır.

Yaygın din eğitimini toplumun tüm kesimlerine ulaştırma hedefi doğrultusunda, Kur'an kurslarında her yaş ve seviyedeki öğrenci grubuna hizmet verilmekte, bu bağlamda Kur'an-ı Kerim'i okuma ve bazı sure meallerinin yanı sıra itikat, ibadet, ahlak ve siyer alanlarında temel dini bilgiler öğretilmektedir.

* Stratejik Plandaki verilerde, 31.12.2018 tarihi esas alınmıştır.

Kur'an kurslarında sadece vatandaşlarımıza değil, İslam ülkeleri ve Müslüman topluluklardan ülkemize gelen misafir öğrencilere de "Kur'an Kursları Yurt dışı Misafir Öğrenci Programı" adıyla yaygın din hizmeti sunulmaktadır.

Dini Yüksek İhtisas Merkezleri, Diyanet teşkilatının vaizlik, müftülük ve üstü konumundaki kadrolarına insan kaynağı yetiştirmektedir. Buralarda personelin temel İslam bilimlerinde uzmanlaşması amacıyla "İhtisas Eğitim Programı" uygulanmaktadır. İhtisas merkezlerinde üretilen bilgi ve yetiştirilen din adamı profili uluslararası düzeyde takdir gördüğünden, yabancı uyruklu birçok din görevlisi Diyanet ihtisas merkezlerinde bu programlardan faydalanmaktadır.

Diyanet İşleri Başkanlığı sahih dini bilgiyi, yayınları yoluyla da yaygınlaştırma sadedinde kaynak eserlerden ilmi eserlere ve çocuk kitaplarına kadar çok sayıda eser yayımlamıştır. İl ve ilçe müftülüklerimiz başta olmak üzere, okul, cezaevi, dernek ve şahıslara, yurt dışı temsilciliklerimize 2018 yılında 19.181.000 eser ücretsiz olarak gönderilmiştir. Başta Kur'an-ı Kerim Meali olmak üzere Hadislerle İslâm, Temel Dini Bilgiler, Hz. Muhammed ve Evrensel Mesajı gibi birçok dini eserin 35 dil ve lehçede basımı gerçekleştirilmiştir.

Başkanlık, radyo ve televizyon yayıncılığı yoluyla dinimizin adalet, barış, rahmet ve sevgi yüklü evrensel mesajını toplumun tüm kesimlerine ulaştırmaya gayret göstermektedir. Bu amaçla, Diyanet TV, Diyanet Radyo, Diyanet Kur'an Radyo, Diyanet Risalet Radyo yayınlarını hayata geçirmiştir.

Diyanet İşleri Başkanlığının yurt dışı hizmetlerini koordine etmek üzere hâlen dış misyon temsilciliklerimizde 52 din hizmetleri müşavirliği, 38 ataşelik bulunmaktadır. Ekseriyeti Avrupa ülkelerinde olmak üzere yurt dışında yaklaşık 2.000 din görevlisi ile hizmetlerini devam ettirmektedir.

Bugün itibariyle Diyanet İşleri Başkanlığı; yurt dışında bulunan vatandaş, soydaş ve dindaşlarımız için 100'ü aşkın ülkede öncelikle din hizmeti olmak üzere, insani ve sosyal yardım faaliyetleri yürütmektedir. Bu ülkelerin bir kısmında cami, tarihî eser, imam-hatip lisesi, ilâhiyat fakültesi, diğer okullar ve kültür merkezleri gibi fizikî mekânların inşasına, onarımına ve yaşatılmasına da doğrudan destek vermektedir.

Başkanlıkça Müslüman ülkelere ve topluluklardan gelen mahalli din görevlilerine eğitimler verilmektedir. Ayrıca Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı'nın işbirliğiyle 108 ülkeden Türkiye'ye gelen binlerce öğrenci, ilâhiyat fakültelerinde, dini yüksek ihtisas merkezlerinde, Kur'an kurslarında ve uluslararası imam-hatip liselerinde öğrenimlerine devam etmektedir.

Halkın büyük çoğunluğu fakir olan ülkelere, Başkanlık ve Türkiye Diyanet Vakfı işbirliğiyle vekâlet yoluyla çok sayıda kurban kestirilmektedir. 2018 yılında 430.008 hisse kurban kesimi yapılmış, böylece 145 ülkenin 436 noktasında 3 milyon aileye kurban sevinci yaşatılmıştır.

Diyanet İşleri Başkanlığı hac ve umre organizasyonlarını 1979 yılından itibaren ülkemiz adına düzenlemekte, sunduğu başarılı hizmet nedeniyle hac ve umre organizasyonu yapan diğer ülkeler tarafından örnek alınmaktadır.

15 Temmuz gecesi gerçekleştirilen saldırıya karşı duran Diyanet personeli, bütün camilerden okuduğu salâlarla halkımızı hain girişime karşı cesurca tavır almaya teşvik ederek her zamanki gibi milletin birlik ve beraberliğine güçlü bir katkı sunmuştur.

Başkanlık milletimizin dini istismar eden hain ve sinsi yapılara karşı daima uyanık kalmasını sağlamak için 2018 yılında “din istismarıyla mücadele seminerleri” adı altında dini istismar eden FETÖ, DEAŞ gibi örgütlere karşı kamuoyunu bilgilendirmek için yurt içi ve yurt dışında adeta seferberlik ilan etmiştir.

Diyanet İşleri Başkanlığı 2019-2023 Stratejik Planı, kurumun uluslararası düzeyde kabul görmüş saygın kimliğini daha da güçlendirecek, ulusal düzeyde ise topluma önder ve rehber olacak, stratejik felsefe ve yönetimi özümsemiş kurum kimliği, başarı ve kalite odaklı bir anlayış ile hazırlanmıştır. Kurumun yeni stratejik planda belirtilen amaç ve hedeflere ulaşacağına olan güvenim tamdır.

Bu vesileyle 2019-2023 Stratejik Planı'nın hazırlanmasında emeği geçenlere teşekkür ediyor, hazırlanan planın devletimiz ve milletimiz adına hayırlara vesile olmasını Yüce Mevla'dan niyaz ediyorum.

Prof. Dr. Ali ERBAŞ
Diyanet İşleri Başkanı

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	III
SUNUŞ	V
İÇİNDEKİLER	IX
KISALTMALAR	X
TEMEL PERFORMANS GÖSTERGELERİ	1
STRATEJİK PLAN HAZIRLAMA SÜRECİ	2
DURUM ANALİZİ	5
A. Kurumsal Tarihçe	6
B. 2017-2021 Stratejik Planı'nın Değerlendirilmesi	8
C. Mevzuat Analizi	9
D. Üst Politika Belgelerinin Analizi	10
E. Faaliyet Alanları ve Hizmetler	11
F. Paydaş Analizi	14
G. Kurum İçi Analiz	16
H. PEST Analizi	20
I. GZFT Analizi	22
GELECEĞE BAKIŞ	25
STRATEJİ GELİŞTİRME	29
A. Stratejik Amaçlar	30
B. Hedef Kartları	31
C. Hedeflerden Sorumlu Taşra ve Yurt Dışı Teşkilatı	45
D. Maliyetlendirme	46
İZLEME VE DEĞERLENDİRME	47

TABLolar

Tablo 1: Temel Performans Göstergeleri Tablosu

Tablo 2: Faaliyet Alanları ve Hizmetler Tablosu

Tablo 3: Diyanet İşleri Başkanlığı Paydaşları Tablosu

Tablo 4: Mali Kaynaklar Tablosu

Tablo 5: Maliyetlendirme Tablosu

KISALTMALAR

ADRB	Aile ve Dini Rehberlik Büroları
BHİM	Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği
DHGM	Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü
DİGM	Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü
DİYK	Din İşleri Yüksek Kurulu
DYGM	Dini Yayınlar Genel Müdürlüğü
EHGM	Eğitim Hizmetleri Genel Müdürlüğü
GZFT	Güçlü Yönler, İç Kaynaklı Riskler (Zayıf Yönler), Fırsatlar ve Dış Kaynaklı Riskler (Tehditler)
HM	Hukuk Müşavirliği
HUHGİM	Hac ve Umre Hizmetleri Genel Müdürlüğü
İKGM	İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğü
MİKK	Mushafı İnceleme ve Kiraat Kurulu
ÖKM	Özel Kalem Müdürlüğü
PDR	Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik
PEST	Politik, Ekonomik, Sosyal ve Teknolojik Gelişmeler
PG	Performans Göstergeleri
RTB	Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı
SGB	Strateji Geliştirme Başkanlığı
STK	Sivil Toplum Kuruluşları
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi
TC	Türkiye Cumhuriyeti
TDV	Türkiye Diyanet Vakfı
TRT	Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü
YHGM	Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü

TEMEL PERFORMANS GÖSTERGELERİ

Tablo 1: Temel Performans Göstergeleri Tablosu

Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018)	Temel Performans Göstergeleri	Plan Dönemi Sonu Hedeflenen Değeri (2023)
5	PG1.1.3- Birlik ve beraberliği pekiştirmeye yönelik açılan özel nitelikli (Gençlik çalışmaları merkezleri, aile ve dini rehberlik merkezleri, göç ve manevi destek merkezleri vb.) hizmet mekânı sayısı	30
600	PG1.2.3- “Değerler Eğitimi ve Erdemli Gençlik” projesi kapsamında yurt dışından getirilen öğrenci sayısı	3.600
800	PG1.2.4- “Yazımda Kardeşlik Var” temalı projeler kapsamında ülkemizin farklı bölgelerinden değerler eğitimi programlarına katılan öğrenci sayısı	5.800
-	PG2.1.1- Konuyla ilgili düzenlenen ilmi toplantı ve hazırlanan kapsamlı rapor sayısı	10
10	PG2.2.3- Yurt dışındaki paydaşların talepleri üzerine ülkemizde uygulanan kısa süreli eğitim sayısı	60
9	PG3.1.2- İslam dini ve Müslümanları ilgilendiren konularda gerçekleştirilen ulusal veya uluslararası kongre, toplantı, çalıştay, seminer ve konferans sayısı	55
4	PG3.2.4- Din hizmeti sunan personel için hazırlanan rehber kitap sayısı	18
12.295	PG4.1.3- Kadın, çocuk, yaşlı, engelli vb. kesimlerin hizmetine uygun hale getirilen cami sayısı	14.795
3.961.612	PG4.2.1- Yaygın din eğitimi sunulan toplam öğrenci sayısı	24.420.000
131.026	PG4.2.4- Kur’an kursları 4-6 yaş grubu öğrenci sayısı	1.170.000
2.671.000	PG4.2.5- Yaz Kur’an kursları öğrenci sayısı	17.000.000
1.655	PG4.3.1- Yurt dışından ülkemize getirilerek eğitim verilen çeşitli öğrenim seviyelerindeki öğrenci/kursiyer sayısı	11.885
20	PG4.3.2- Yurt dışına yönelik Türkçe ve yabancı dillerde hazırlanan eğitsel materyal sayısı	45
775	PG5.2.3- İhtisas eğitimine alınan personel sayısı	2.500

STRATEJİK PLAN HAZIRLAMA SÜRECİ

Kamu idarelerinin ana hizmetlerini, bu hizmetlerin yerine getirilmesi sonucunda gerçekleştirilecek amaç ve hedeflerini belirleyen, kaynakların bu doğrultuda tahsisini ve kullanılmasını sağlayan, performans ölçümü yaparak hedeflere ulaşıp ulaşılmadığını değerlendiren ve sonuçları raporlayan performans esaslı bütçeleme sisteminin temel unsurlarından biri olan stratejik plan sayesinde kamu hizmetlerinin kalitesinin yükseltilmesi, kaynak kullanımında kapasitenin artırılması, etkinlik, verimlilik ve tutumluluğun sağlanması, hesap verebilirlik ile mali saydamlığın geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda, kamu hizmetlerinin daha etkin ve verimli kullanılması amacıyla çıkarılan 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı “Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu”nun 9. maddesine dayanılarak hazırlanan “Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” uyarınca kamu kurum ve kuruluşları, çalışmalarını stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme sistemine göre planlamak ve gerçekleştirmekle sorumlu tutulmuştur.

24/06/2018 tarihinde gerçekleştirilen “Cumhurbaşkanı ve 27. Dönem Milletvekili Genel Seçimi” sonrasında ülkemizin “Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi”ne geçmesiyle birlikte, Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin “Yenileme” başlıklı 18. maddesi gereğince, Başkanlığımızın 2019-2023 dönemi Stratejik Plan hazırlıkları 24/09/2018 tarihli ve E.129789 sayılı Genelge 1 ile başlatılmış olup söz konusu çalışmaların bu Genelge’de belirtilen esaslar çerçevesinde 30/11/2018 tarihine kadar tamamlanması öngörülmüştür.

Çalışmalar kapsamında 12/10/2018 tarihli ve E.142818 sayılı Genelge 2 ile “Stratejik Planlama Ekibi” oluşturulmuştur. Stratejik plan hazırlıklarının etkin bir şekilde yürütülebilmesi için stratejik planlama sürecinin aşamalarını içeren bir program hazırlanmıştır. Stratejik plan hazırlık çalışmalarının genel koordinasyon ve sekreteryasını Strateji Geliştirme Başkanlığı yürütmüştür.

Stratejik plan sayesinde kamu hizmetlerinin kalitesinin yükseltilmesi, kaynak kullanımında kapasitenin artırılması, etkinlik, verimlilik ve tutumluluğun sağlanması, hesap verebilirlik ile mali saydamlığın geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Stratejik Plan çalışmalarında katılımı üst düzeyde sağlamak üzere farklı kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapmakta olan personele ve vatandaşa dış paydaş anketi; Başkanlık merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatında görev yapmakta olan personele ise iç paydaş anketi gerçekleştirilerek paydaş analizi yapılmıştır.

Başkanlık merkez birimlerini temsilen en az 1'er daire başkanı ve birimlerin strateji koordinatörleri (kariyer uzmanlar ve diğer personel) ile taşrayı temsilen 3 il müftüsünden (İzmir, Eskişehir, Mardin) oluşan Stratejik Planlama Ekibi, konuyla ilgili eğitim ihtiyaçlarının karşılanması, mevcut durum analizlerinin revize edilmesi ve Strateji Geliştirme Kurulu kararları doğrultusunda Stratejik Plan ilk taslak metnini hazırlamak amacıyla 19-22 Ekim 2018 tarihleri arasında bir çalıştay yapmıştır. Burada katılımcı bir yöntemle hazırlanan ilk taslak metin Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından birimlere gönderilerek görüş ve önerileri istenmiştir. Bu görüş ve öneriler, iç ve dış paydaş anket sonuçları ile Kamu İç Kontrol Standartları gereği oluşturulan Risk Kütüğü de stratejik plan taslağına yansıtılarak Strateji Geliştirme Kurulu'na arz edilmiştir.

Strateji Geliştirme Kurulu, nihai taslak metni oluşturmak üzere 08-10 Kasım 2018 tarihleri arasında düzenlenen çalıştayda bir araya gelmiştir. Kurul'un çalışmasıyla da zenginleştirilen nihai taslak metin, Strateji Geliştirme Başkanlığınca Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığına ulaştırılmıştır. Mezkûr kurumun görüş ve önerilerini bildirmesinin akabinde gerekli değişiklikler yapılarak Stratejik Plan nihai metni, **31.12.2018 tarihindeki veriler esas alınarak** 2019 yılı başından itibaren yürürlüğe konulmak üzere Strateji Geliştirme Başkanlığınca onaya sunulmuştur.

Bu süreçte, yol gösterici himayeleriyle çalışmalarımıza yön veren Muhterem Diyanet İşleri Başkanımız Prof. Dr. Ali ERBAŞ'a, desteklerini esirgemeyen ilgili Başkan Yardımcısı Dr. Selim ARGUN'a, katkılarından dolayı Strateji Geliştirme Kurulu üyeleri olan diğer başkan yardımcılara ve birim amirlerine, taşrayı temsil eden il müftülerine, Stratejik Planlama Ekibi üyelerine ve çalışmalarda büyük emeği olan Birimiz personeline Strateji Geliştirme Başkanlığı adına teşekkür ederim.

Mahmut TÜRK
Strateji Geliştirme Başkanı

Ahmet Hamdi Akseki Camii

DURUM ANALİZİ

Durum analizi çalışmasında Başkanlığın tarihi gelişimi, 2017-2021 Stratejik Planı'nın değerlendirilmesi ve üst politika belgelerinin analizi yapılmıştır.

- A KURUMSAL TARİHÇE
- B 2017-2021 STRATEJİK PLANI'NIN DEĞERLENDİRİLMESİ
- C MEVZUAT ANALİZİ
- D ÜST POLİTİKA BELGELERİNİN ANALİZİ
- E FAALİYET ALANLARI VE HİZMETLER
- F PAYDAŞ ANALİZİ
- G KURUM İÇİ ANALİZ
- H PEST ANALİZİ
- I GZFT ANALİZİ

KURUMSAL TARİHÇE

İnsan hayatının çok önemli bir parçası olan dine dair işlerin toplum hayatında yürütülmesi için kurumsal bir hüviyete ihtiyaç bulunduğu açıktır. Dünyada din hizmetlerinin sunumu her ülkenin kendi gelenek ve kültürüne göre şekillenmektedir. Türkiye’de din hizmetleri geçmişten günümüze hep bir kamu hizmeti olarak icra edilmiştir. Osmanlı devleti hem İslam dini ile ilgili işleri hem de azınlıkların dini işlerini kamu hizmeti anlayışı içerisinde idare etmiştir.

Osmanlı döneminde Müslümanlara sunulacak din hizmetleri, bir devlet görevlisi olan Şeyhülislam tarafından idare edilmiştir. Şeyhülislamlık, Osmanlının son iki asrına gelinceye kadar vakıflara dair işler ve din hizmetlerinin yanında adliye ve eğitim hizmetlerini de yürütmüştür. Tanzimat Dönemi’nden sonra, Adliye ve Maarif Nezaretlerinin kurulmasıyla birlikte Şeyhülislamlığın yetki alanı sadece dini konularla sınırlı hale gelmiştir. Ömürleri boyunca bu hizmeti sürdürmek üzere atanan Şeyhülislam’ın devlet erkânı arasındaki konumunda zaman içerisinde değişimler olmuş; daimi olarak Divan (Bakanlar Kurulu) üyesi kabul edildiği zamanlar olduğu gibi, gerektiğinde Divana katıldıkları zamanlar da olmuştur. Osmanlı Devleti’nin son döneminde kabine sistemine geçildikten sonra Şeyhülislam, Şer’iye ve Evkaf Nazırı adıyla kabine üyesi sayılmış ve görev süresi, üyesi olduğu hükümetin ömrüne bağlı hale gelmiştir.

Cumhuriyet’in ilanından önce, Kurtuluş Savaşı ve yeni bir devletin kurulması gibi son derece olağanüstü hallerin yaşandığı bir zaman diliminde kurulan TBMM Hükümeti döneminde de din hizmetleri ihmal edilmemiş, 3 Mayıs 1920 tarihinde oluşturulan hükümette Şer’iye ve Evkaf Vekâleti adı altında bir Bakanlık yer almış, bu bakanlık Osmanlı devletindeki Şeyhülislamlık ile 3 Mart 1924’te kurulan Diyanet İşleri Reisliği arasında bir köprü vazifesi görmüştür.

Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK tarafından kurulan Diyanet İşleri Başkanlığının görevi, kuruluş kanunu olan 429 sayılı Kanun’da “İslam dininin **itikat ve ibadet** alanıyla ilgili işleri yürütmek ve **dini kurumları idare etmek**” şeklinde ifade edilmiştir. Ülkedeki tüm cami ve mescitlerle bunların görevlilerinin idaresi Başkanlığa verildiği gibi tekke ve zaviyelerle bunların görevlisi olan şeyhlerin idaresi de Başkanlığa verilmiştir. 1925 yılında tekke ve zaviyelerin kapatılması ile birlikte bunlara dair hususlar Başkanlığın görev alanından çıkarılmıştır.

429 sayılı Yasa Başkanlık teşkilatı ve kadroları hakkında bir husus içermemiş, ancak 1924-1926 yılları bütçe kanunlarında kadro dereceleri ve sayıları belirtilmeksizin merkez teşkilatında Reis, Heyet-i Müşavere, memurîn-i merkeziye ve müstahdemîn-i muhtelif; taşra teşkilatında ise müftîler, müftî müsevvidleri, müstahdemîn-i ilmiye, vaizler, dersiâmlar ve müftîlikler müstahdemîni kadroları maaş yekûnu olarak yer almıştır.

1927 yılı Bütçe Kanunu'nda, 71'i merkezde olmak üzere toplam 7.172 adet kadro tahsis edilen Diyanet İşleri Reisliği'nin merkez ve taşra teşkilatlarının idarî yapısı da ilk defa belirtilmiştir.

Buna göre, merkez teşkilatında Heyet-i Müşavere ile Tetkik-i Mesâhif Heyeti Reisliği, Müessesât-ı Diniye Müdüriyeti, Memurîn ve Sicil Müdüriyeti, Levâzım Müdüriyeti, Tahrirat ve Evrak Müdüriyeti; taşrada ise vilayet ve kazalarda müftülükler yer almıştır.

1931 yılı Bütçe Kanunu ile bütün cami ve mescitlerin idaresi ve bunların görevlileri **Evkâf Umûm Müdürlüğü'ne devredilmiş** ve bu sebeple Dini Müesseseler Müdürlüğü ile Levazım Müdürlüğü'nün personeli, 4.081 hayrat hademesi, 26 cuma ve kürsü vaizi kadrolarıyla birlikte Evkâf Umum Müdürlüğü'ne geçmiştir. Altyapısı zaten oldukça zayıf ve yetersiz bulunan Başkanlık, bu kanunla neredeyse işlevsiz hale gelmiştir. Söz konusu uygulama **1950 yılına kadar devam etmiştir**.

22/06/1935 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren **2800 sayılı** "Diyanet İşleri Reisliği Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanun", Başkanlığımızın **ilk teşkilat kanunudur**. Bu kanunda, teşkilatın yapısı, kadro durumu tayin usulleri, her vilayet ve kazada bir müftü bulunacağı hükme bağlanmış, müftü seçimi usulü belirlenmiştir.

29/04/1950 tarihinde yürürlüğe giren 5634 sayılı Kanunla Diyanet İşleri Reisliği'nin adı "**Diyanet İşleri Başkanlığı**" olarak değiştirilmiş, Evkâf Umum Müdürlüğü'ne devredilen **cami ve mescitlerin idaresi ve cami görevlileri** (Hademe-i Hayrat) kadroları yeniden **Diyanet İşleri Başkanlığına verilmiştir**.

1961 Anayasası, Diyanet İşleri Başkanlığını Anayasal bir kurum olarak düzenlemiş, genel idare içinde yer vermiş ve bu kurumun, özel kanununda gösterilen görevleri yerine getirmesini öngörmüştür. 1982 Anayasası, "Genel idare içinde yer alan Diyanet İşleri Başkanlığı, laiklik ilkesi doğrultusunda, bütün siyasi görüş ve düşüncülerin dışında kalarak ve milletçe dayanışma ve bütünleşmeyi amaç edinerek özel kanununda gösterilen görevleri yerine getirir" hükmü ile Başkanlığın görevlerini yerine getirirken uyması gereken kıstasları belirlemiş, Başkanlığa tarihi bir misyon yüklemiştir.

1950 yılında 5634 sayılı Kanunla oluşturulan Diyanet İşleri Başkanlığının teşkilat ve kadro yapısı 1965 yılına kadar aynen devam etmiştir. 15/08/1965 tarihinde yürürlüğe giren 633 sayılı "Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun" Başkanlığın görevleri noktasında önemli bir açılım getirmiş, İslam dininin **ahlâk alanı** ile ilgili işleri yürütmek de görevleri arasında sayılmıştır. Kanunda Başkanlığın görevi, "İslâm dininin inanç, ibadet ve **ahlâk esasları ile ilgili işleri yürütmek**, din konusunda toplumu aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmek" şeklinde ifade edilmiştir. Bu Kanunla, Başkanlıkla ilgili mevzuat tek metinde toplanmıştır. Daha sonraki yıllarda da ihtiyaca binaen Eğitim Merkezi Müdürlüğü, Hac İşleri Müdürlüğü gibi yeni birimler Bakanlar Kurulu kararlarıyla teşkilata ilave olmuştur.

26 Mart 1976 tarihli ve 1982 sayılı Kanunla, 633 sayılı Kanunda bazı önemli yenilikler ve değişiklikler yapılmış ancak bu Kanun, **Anayasa Mahkemesinin 18/12/1979** tarihli ve E.79/25-K:79/46 sayılı kararıyla usul yönünden **iptal** edilmiştir. Meydana gelen **hukukî boşluk** ancak 01/07/2010 tarihli ve 6002 sayılı Kanun ile **31 yıl sonra doldurulabilmiştir**.

24/02/1978 tarihli ve 7/14656 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile bazı birimler **daire başkanlığına dönüştürülmüş**, eğitim merkezlerinin sayısı 5'e çıkarılmış ve **ilk defa 10 adet yurt dışı Din Hizmetleri Müşavirliği kadrosu ihdas** edilerek Başkanlığın yurt dışında da teşkilatlanması sağlanmıştır.

14/12/1983 tarihli Resmî Gazete'nin mükerrer sayısında yayımlanan **190 sayılı KHK**'nin eki sayılan cetvellerde Başkanlığımıza tahsis edilen kadrolar da yayımlanmış ve 3046 sayılı "Bakanlıkların Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun"a uygun olarak **Başkanlık yeniden teşkilatlandırılmıştır**. Bu çerçevede, merkez teşkilatı 1 Başkan, 5 Başkan Yardımcısı, beş danışma ve denetim birimi, 5 ana hizmet birimi ve 4 yardımcı hizmetler birimi şeklinde; taşra teşkilatı 67 il müftülüğü, 582 ilçe müftülüğü ve 7 eğitim merkezi müdürlüğü şeklinde; yurt dışı teşkilatı ise 16 din hizmetleri müşavirliği ve 17 din hizmetleri ataşeliği şeklinde oluşturulmuştur.

Başkanlığın mevcut teşkilat yapısı büyük çapta, 633 sayılı Kanun'da değişiklikler yapan 01/07/2010 tarihli ve **6002 sayılı Kanun** ile belirlenmiştir. Başkanlık, hiyerarşik olarak genel müdürlük seviyesinden **müsteşarlık** seviyesine yükseltilmiş, 2 sürekli kurula ilaveten 9'u genel müdürlük seviyesinde olmak üzere 14 hizmet birimi oluşturulmuştur (Detaylar "Mevzuat Analizi" bölümünde).

20/11/2017 tarihli ve **696 sayılı KHK** ile, Başkan yardımcılarının sayısı **5'e çıkarılmıştır**.

Anayasada yapılan değişiklik uyarınca 2018 yılında Cumhurbaşkanlığı yönetim sistemine geçilmesi ile birlikte 09/07/2018 tarihli Resmi Gazete'de (3. Mükerrer) yayımlanan **703 sayılı KHK** ile Başkanlık, **Cumhurbaşkanlığına bağlanmıştır**. **Mezkur KHK**, 633 sayılı teşkilat kanununda Başkanlığın görev alanı ve yetkileriyle ilgili **önemli değişiklikler** getirmiştir (Detaylar "Mevzuat Analizi" bölümünde).

2017-2021 STRATEJİK PLANI'NIN DEĞERLENDİRİLMESİ

Başkanlığımızın 2017-2021 yıllarını kapsayan Stratejik Planı 5 amaç ve 13 hedeften oluşmaktadır. Söz konusu planın, uygulamaya konulmasından 1,5 yıl sonra ülkemizdeki yönetim sistemi değişikliği sebebiyle ilgili mevzuat gereği yenilenme zarureti hâsıl olmuştur. 2019-2023 yıllarını kapsayacak yeni bir stratejik plan hazırlandığından, 2017-2021 Stratejik Planı'nın sadece iki yıllık değerlendirmesi yapılabilmektedir.

Değerlendirme sonucunda; 2017 yıl sonu hedefine ulaşma oranı % 89, 2018 yılında ise % 98,5 olarak gerçekleşmiştir. Bu duruma göre Stratejik Planı'n 2 yıllık gerçekleşme oranı %94'tür.

Cumhurbaşkanlığı Yönetim Sistemine geçiş sürecinde yaşanan değişiklikler göz önüne alındığında, bu oranın oldukça pozitif bir sonuç olduğu değerlendirilmektedir.

MEVZUAT ANALİZİ

Diyamet İşleri Başkanlığı, Anayasa'nın 136. maddesi uyarınca; laiklik ilkesi doğrultusunda, bütün siyasi görüş ve düşüncülerin dışında kalarak ve milletçe dayanışma ve bütünleşmeyi amaç edinerek, özel kanununda gösterilen görevleri yerine getirmektedir. Bu çerçevede yürürlüğe konulan 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un 1. maddesine göre Başkanlığımızın temel görevleri; "İslam Dininin inanç, ibadet ve ahlâk esasları ile ilgili işlerini yürütmek, toplumu din konusunda aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmek" şeklinde belirlenmiştir.

Başkanlığın mevcut teşkilat yapısı büyük çapta, 633 sayılı Kanun'da değişiklikler yapan 01/07/2010 tarihli ve **6002 sayılı Kanun** ile belirlenmiştir. Başkanlık, hiyerarşik olarak genel müdürlük seviyesinden **müsteşarlık** seviyesine yükseltilmiş, 2 sürekli kurula ilaveten 9'u genel müdürlük seviyesinde olmak üzere 14 hizmet birimi oluşturulmuştur. Din İşleri Yüksek Kurulu için üye seçimini yapacak heyetin kapsamı genişletilmiş, teşkilatın her kademesinden temsilcilerin katılımı sağlanmıştır. Birimlere verilen yeni birçok görevle uluslararası alanda etkin bir din hizmeti sunmanın yasal altyapısı oluşturulmuştur. Ayrıca Başkanlık personelinin hizmet içi eğitimleri için gerekli altyapı hazırlanmış, radyo ve televizyon kurulması Başkanlığa bir görev olarak verilmiştir. Modern yönetimin bir gereği olarak bir kısım personelin mesleğe **kariyer sistemine göre** alınarak yetiştirilmesi sağlanmıştır. Başkanlığın ihtiyaç duyduğu kadrolar ihdas edilerek personelin yıllardır mağdur bulunduğu özlük hakları iyileştirilmiştir. Özetle, söz konusu Kanun din hizmetlerinin önünü açmış, engel görülebilecek bazı hususları bertaraf etmiştir.

20/11/2017 tarihli ve **696 sayılı KHK** ile, Başkan yardımcılarının sayısı **5'e çıkarılmıştır**.

2017 yılında Anayasada yapılan değişiklik ve referandum sonucunda 2018 yılında Cumhurbaşkanlığı yönetim sistemine geçilmesi ile birlikte 09/07/2018 tarihli Resmi Gazete'de (3. Mükerrer) yayımlanan **703 sayılı KHK** ile, 633 sayılı Kanun'da Başkanlıkla ilgili **önemli değişikliklere gidilmiştir**. Mezkur KHK ile;

- a) Başkanlık, Cumhurbaşkanlığına bağlanmıştır.
- b) Mushafları İnceleme ve Kıraat Kurulu'nun onay ve mührü bulunmayan Mushaflar, cüz halindeki Mushaflar, mealli Mushaflar ile sesli, görüntülü ve elektronik ortamdaki Kur'an-ı Kerimlerin basılması ve yayınlanması yasaklanmıştır.
- c) Kur'an-ı Kerim meallerini inceleyip neticesinde İslam Dininin temel nitelikleri açısından sakıncalı olduğu tespit edilen meallerin ilgili ve yetkili mercilere başvurarak basımı ve yayımının durdurulmasını sağlama görevleri de Başkanlığın uhdesine tevdi edilmiştir.
- ç) Başkanlığa; öğrenci yurtları, eğitim kurumları, gençlik merkezleri ve kampları, ceza infaz kurumları, hastaneler, sosyal hizmet kurumları ve benzeri yerlerde kalanlara işbirliği esasına göre

manevi danışmanlık ve din hizmeti sunma; Göçmen, engelli, bağımlı gibi desteğe muhtaç kesimlere yönelik manevi danışmanlık hizmetleri verme; Vekâletle kurban organizasyonu gerçekleştiren kurum ve kuruluşların bu kapsamdaki hizmet ve faaliyetlerini denetleme; İhtiyaç duyulan yerlerde okuma salonu, aile ve dinî rehberlik merkezi, gençlik çalışmaları merkezi ve benzeri yerler açma ve bu mekanlarla ilgili işleri yürütme; Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından yönetilen cami, mescit ve Kur'an kurslarının müstemilatındaki yerlerin kiralanması, işletilmesi veya işlettirilmesi ile ilgili iş ve işlemleri yürütme görevleri verilmiştir.

Diğer yandan 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un 17. maddesi, Başkanlığımız ile Türkiye Diyanet Vakfı'nın ilişkileri açısından özel hüküm niteliğindedir. Buna göre; Başkanlığın, görevleri çerçevesinde Türkiye Diyanet Vakfı ile işbirliği yapacağı, mezkur vakıf hakkında 5072 sayılı Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanun hükümlerinin uygulanmayacağı öngörülmüştür.

ÜST POLİTİKA BELGELERİNİN ANALİZİ

Başkanlığımız tarafından, 2019-2023 Stratejik Planı'nın hazırlık sürecinde Plan'ın üst politika belgeleri ile uyumu gözetilerek amaçlar ve hedefler ile söz konusu amaç ve hedeflere ulaşma derecesini ölçmeye hizmet edecek göstergeler belirlenmiştir. Bu kapsamda On Birinci Kalkınma Planı, Cumhurbaşkanlığı yıllık programı ve 2019-2021 Orta Vadeli Programda yer alan görevler analiz edilmiştir.

On Birinci Kalkınma Planı'nda Diyanet İşleri Başkanlığına, "Kültür ve Sanat" başlığı altında "... millî kültür ve ortak değerler etrafında toplumsal bütünlüğün ve dayanışmanın güçlendirilmesi ile kültürün kalkınmadaki çok boyutlu etkisinin artırılması" temel amacı bağlamında yer verilmiştir. Bu kapsamda Başkanlık, On Birinci Kalkınma Planı'nın 642. maddesinde; "Toplumsal problemlere yönelik dini içerikli yayınların toplumun daha geniş kesimine ulaştırılması" ve "Manevi destek hizmeti ile ulaşılan kişi sayısının artırılması" şeklinde iki görev üstlenmiştir. Söz konusu görevleri yerine getirebilmek amacıyla bu stratejik plan döneminde Başkanlık; dijital yayıncılığa özel önem verecek, manevi destek konusunda personel yetkinliklerinin artırılması hususuna yoğunlaşacak ve vatandaşlara hizmet ulaştıracak yeni merkezler kurarak hizmetlerin kalitesini ve erişilebilirliğini artıracaktır. Böylelikle Diyanet İşleri Başkanlığı, üst politika belgelerinde belirlenen önceliklerle uyumlu hale getirilmiş olan 2019-2023 Stratejik Planıyla söz konusu çalışmalara azami katkıyı sağlamış olacaktır.

FAALİYET ALANLARI VE HİZMETLER

Tablo 2: Faaliyet Alanları ve Hizmetler Tablosu

Hizmet Alanları	Hizmetler
A Cami Hizmetleri	<ol style="list-style-type: none">1 İmamet, hitabet ve müezzinlik2 Vaaz ve irşat3 Cami dersleri4 Ramazan ayı faaliyetleri5 Dini gün ve gecelerde düzenlenen programlar6 Dini danışmanlık7 Cami mimarisi
B Sosyal ve Kültürel İçerikli Din Hizmetleri	<ol style="list-style-type: none">1 Aile ve dini rehberlik hizmetleri2 Gençlik hizmetleri3 Diyanet okuma salonları4 Manevi destek hizmetleri<ol style="list-style-type: none">a. Sağlık kuruluşları, ceza infaz kurumları, sevgi evleri, huzur evleri ve kadın konuk evlerinde sunulan hizmetlerb. Şehit yakınları ve gazilere yönelik hizmetlerc. Engellilere yönelik hizmetlerd. Madde bağımlılığıyla mücadele çalışmalarıe. Göçe maruz kalan kişilere sunulan hizmetlerf. Denetimli serbestlik kapsamında olan vatandaşlarımıza yönelik hizmetlerg. Mevsimlik işçilere sunulan din hizmetlerih. Afet ve acil durumlarında sunulan din hizmetleri

C Dini Bilgi Üretimi, Mushaf ve Fetva Hizmetleri	<ol style="list-style-type: none">1 Kurul karar ve mütalaaları2 Dini soruları cevaplandırma ve fetva hizmetleri3 Sahih dini bilgi üretimi4 Din Şûrası ve ilmi toplantılar5 Ulusal ve uluslararası Kur'an-ı Kerimi okuma ve Hüsni Hat yarışmaları6 Mushaf metni/meali inceleme ve denetimi
D Yaygın Din Eğitimi Hizmetleri	<ol style="list-style-type: none">1 Kur'an kursu hizmetleri<ol style="list-style-type: none">a. Hafızlık eğitimib. 4-6 yaş grubu programlarıc. Yaz Kur'an kurslarıd. İhtiyaç odaklı Kur'an kursları2 Camilerde Kur'an öğretimi3 Dini yüksek ihtisas eğitimi4 Hizmet içi eğitimler<ol style="list-style-type: none">a. Adaylık ve mesleğe hazırlıkb. İntibak ve verimliliği artırmac. Tashih-i Hurufd. Aşere Takrib Tayyibe
E Hac ve Umre Hizmetleri	<ol style="list-style-type: none">1 Hac organizasyonu2 Umre organizasyonları
F Yayın Hizmetleri	<ol style="list-style-type: none">1 Basılı yayınlar2 Süreli yayınlar (Aylık Dergi, Aile Dergisi, Çocuk Dergisi, İlmi Dergi)3 Diyanet takvimi4 Yabancı dil ve lehçelerde hazırlanan yayınlar5 Radyo ve TV yayınları6 Dijital ve sosyal medya yayınları

<p>G Yurt Dışı Din Hizmetleri</p>	<ol style="list-style-type: none">1 Yurt dışında yaşayan vatandaş, soydaş ve dindaşlarımıza yönelik din hizmeti ve yaygın din eğitimi çalışmaları2 Karşılaşılan dini sorunların çözümü3 Uzun ve kısa süreli din görevlisi istihdamı ve eğitimi4 Ramazan ayı, Kurban Bayramı, Mevlid-i Nebi, Camiler ve Din Görevlileri Haftası gibi dönemlere yönelik faaliyetler5 Yurt dışı dini yayın ihtiyaçlarının karşılanması6 Uluslararası düzeyde toplantılar7 Uluslararası Kur'an kursu, imam-hatip ve ilahiyat programları
<p>H Danışmanlık ve Denetim Hizmetleri</p>	<ol style="list-style-type: none">1 Yönetimi geliştirme (Stratejik yönetim ve planlama)2 Mali danışmanlık, ön mali kontrol işlemleri, bütçe3 Yönetim bilgi sistemleri4 Hukuki danışmanlık5 Rehberlik ve denetim hizmetleri
<p>I Yardım Faaliyetleri</p>	<ol style="list-style-type: none">1 Yurt içi ve yurt dışı yardım kampanyaları2 Zekât, fitre ve kurban bağışları3 Vekâletle kurban programı

PAYDAŞ ANALİZİ

Paydaşlar; idarenin hizmetleriyle ilgisi olan, idareden doğrudan veya dolaylı, olumlu ya da olumsuz yönde etkilenen veya idareyi etkileyen kişi, grup, kurum veya kuruluşlardır.

İç paydaş anketi, Başkanlığımız merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatındaki çalışanlarına; dış paydaş anketi ise kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları, ilahiyat fakülteleri ve vatandaşların da yer aldığı katılımcılara uygulanmıştır.

Paydaş analizi çalışması ile kurumsal işleyişte aksayan yönler tespit edilmiş, GZFT analizine paydaşların katkısı sağlanmış, Başkanlığımızın amaç ve hedeflerinin belirlenmesinde yol gösterici olmuştur. Elde edilen görüş ve öneriler, sorunlu alanların belirlenmesinde dikkate alınmış ve hedef/tespitler bölümüne de yansıtılmıştır.

Anketlerde; Diyanet İşleri Başkanlığının dünyada barış ve huzurun tesisine katkı sağlaması ile ülkemizin birlik ve beraberliği noktasında vazgeçilmez kurum olması, en güçlü yönleri olarak cevaplanmıştır. Bu noktadan hareketle yaşanmakta olan toplumsal problemlerin çözümüne katkı sağlamak için Stratejik Planda “Toplumun birlik, beraberlik, barış ve huzuruna katkıda bulunmak” amacı ilk sırada yer almıştır.

Dünyevileşme problemi, madde bağımlılığı ve zararlı alışkanlıkların toplumu tehdit ettiği, terör örgütlerinin dini istismar ederek taraftar bulmaya çalıştığı günümüzde, dinin insanları manevi açıdan tedavi edici yönüne daha çok ihtiyaç duyulduğu hususu, paydaş analizinde ortaya çıkan önemli bir sonuçtur. Toplumu tehdit eden bu sorunlu alanlarda verilen mücadeleye destek olmak için “Kur’an ve Sünnet temelinde İslam’ın bir bütün olarak doğru anlaşılmasına katkı sağlamak” ve “Sahih dini bilginin üretiminde ve paylaşımında etkin rol almak” amaçlarına Stratejik Planda yer verilmiştir.

Anket verilerinden; vatandaşlarımızın Diyanet İşleri Başkanlığından cami hizmetleri, Kur’an kursu, aile ve dini rehberlik bürosu, basın yayın organları ve sosyal medya yoluyla haberdar oldukları tespit edilmiştir. Bu sebeple de “Din hizmetlerini ve yaygın din eğitimi yurt içinde ve yurt dışında toplumun tüm kesimlerine ulaştırmak ve etkinliğini artırmak” amacı yazılarak bu mecraların daha etkin ve verimli bir şekilde kullanılması hedeflenmiştir.

Paydaşlar büyük oranda Müslümanların yaşadığı her ülkede Diyanet İşleri Başkanlığının temsilcileri olması gerektiğini ifade etmiştir. Bu tespitten hareketle H.4.3 koduyla “Yurt dışında sunulan din hizmeti ve yaygın din eğitimi faaliyetlerinin verimliliğini artırmak” hedefi konulmuştur.

Diyanet İşleri Başkanlığının yaygın teşkilat yapısı ile görsel, sesli ve yazılı yayın imkânlarına sahip olması, teknolojik yenilikleri kullanması öne çıkan olumlu vasıflar olarak ifade edilmektedir. Bununla birlikte toplumun beklentilerini karşılaması, kurumlar arası işbirliği, vatandaş ile iletişim

düzeıı hususları, Başkanlığımızın geliştirilmesi gereken yönleri arasında yer almaktadır. Bu tespitler dikkate alınarak Stratejik Planda “Kurumsal kapasite ve yetkinliği geliştirmek” amacına yer verilmiştir.

Personelin eğitim seviyesi yükseldiği halde imam-hatip liseleri ve ilahiyat fakültelerindeki eğitim kalitesinin arzu edilen düzeyde olmaması sebebiyle din hizmetlerinde istihdam edilen personelin niteliklerinin artırılması hususunda yeni politikalar geliştirilmesi gerektiği de, paydaş anketlerinde tespit edilen hususlar arasında yer almaktadır. Söz konusu durumdan hareket edilerek birçok hedefin altında “personelin mesleki gelişimine yönelik faaliyetler” gösterge olarak yazılmış ve böylece personel niteliklerinin vatandaşlarımızın ihtiyaçlarına göre geliştirilmesi hedeflenmiştir.

Tablo 3: Diyanet İşleri Başkanlığı Paydaşları Tablosu

Diyanet İşleri Başkanlığı Paydaşları	Lider	Çalışan	Hizmet Alan	Temel Ortak	Stratejik Ortak	Tedarikçi
Cumhurbaşkanlığı	✓					
Kurum Personeli		✓				
Vatandaş, Soydaş, Dındaş ve Diğer İnsanlar			✓			
İçişleri Bakanlığı				✓		
Milli Eğitim Bakanlığı			✓		✓	✓
Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı			✓		✓	
Sağlık Bakanlığı			✓		✓	
Adalet Bakanlığı			✓		✓	
Dışışleri Bakanlığı				✓		
Gençlik ve Spor Bakanlığı			✓		✓	
Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu			✓		✓	
Türkiye Diyanet Vakfı				✓		✓
Vakıflar Genel Müdürlüğü				✓		✓
Din Hizmeti Veren STK'lar			✓			✓
Basın Yayın Kuruluşları			✓			
Yerel Yönetimler			✓			✓
İlahiyat Fakülteleri					✓	✓

KURUM İÇİ ANALİZ

1. İnsan Kaynakları*

Başkanlığımızın mevcut teşkilat yapısı, 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'da kapsamlı değişiklikler yapan 6002 sayılı yasaya göre merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatı şeklinde örgütlenmiştir.

Başkanlık merkez teşkilatı; Diyanet İşleri Başkanı, 5 başkan yardımcısı ile 2 sürekli kurul, 7 genel müdürlük ve aynı seviyede 2 başkanlık olmak üzere toplam 14 hizmet birimi ve bu birimlere bağlı 36 daire başkanlığı ve merkez birimlerinde görev yapan 1.176 personelden (1.162 kadrolu, 14 sözleşmeli personel) oluşmaktadır.

Başkanlık taşra teşkilatı; il ve ilçe müftülükleri ile Başkanlığa bağlı dini yüksek ihtisas merkezi ve eğitim merkezi müdürlüklerinden oluşmaktadır. Başkanlığın taşra teşkilatında 81 il müftülüğü ve 921 ilçe müftülüğü yer almaktadır. İl ve ilçe müftülüklerinde; il ve ilçe müftüsü, il müftü yardımcısı, baş/uzman vaiz, vaiz, şube müdürü, Kur'an kursu müdürü, murakıp, uzman, şef, Kur'an kursu baş/uzman öğreticisi, Kur'an kursu öğreticisi, baş/uzman imam-hatip, imam-hatip, başmüezzin, müezzin-kayyım ve diğer farklı unvanlarda personel bulunmaktadır. 74.798 imam-hatip, 12.559 müezzin-kayyım olmak üzere toplam 87.357 cami görevlisi, 21.900 Kur'an kursu öğreticisi ile müftülüklere bağlı çeşitli unvan ve kadrolarda 121.253 personel görev yapmaktadır.

Başkanlık personelinin hizmette etkinliğini ve verimliliğini artırmak, eğitim ihtiyaçlarını karşılamak ve onları daha üst görevlere hazırlamak amacıyla; Başkanlığa bağlı 10 dini yüksek ihtisas merkezi ve 19 eğitim merkezi müdürlüğü vasıtasıyla hizmet içi eğitim faaliyetleri yürütülmektedir. Dini yüksek ihtisas merkezi ile eğitim merkezi müdürlüklerinde görev yapan personel sayısı ise 1.376'dır.

Başkanlık yurt dışı teşkilatı; vatandaş, soydaş ve dindaşlarımızın bulunduğu ülkelerde Büyükelçilikler nezdinde din hizmetleri müşavirlikleri, Başkonsolosluklar nezdinde din hizmetleri ataşelikleri şeklinde yapılanarak 24 müşavir, 32 ataşe, 2 din hizmetleri koordinatörü, 6 mahalli kâtip ve 2.059 din görevlisi (geçici görevli statüsünde) ile hizmetlerini yürütmektedir.

Ayrıca merkez ve taşra teşkilatında toplam 654 işçi çalışmaktadır.

* Stratejik Plandaki verilerde, 31.12.2018 tarihi esas alınmıştır.

2. Fiziki Yapı

Diyanet İşleri Başkanlığı, kuruluşundan bu yana hizmetlerini çeşitli binalarda yürütmüştür. Cumhuriyetin ilk yıllarında Ankara Ulus'ta Kubbeli Mescit adıyla bilinen Hallaç Mahmud Mescidi karşısındaki bir binada, daha sonra Posta Caddesi'nde bir apartmanın üst katında, daha sonraki yıllarda ise Opera Meydanı'nda, Gençlik Parkı'nın karşısında bir binada hizmetlerine devam etmiştir.

Başkanlık, 1965 yılında Kocatepe Camii bitişiğinde yer alan hizmet binasına taşınmış ve 2001 yılına kadar faaliyetlerini burada sürdürmüştür. Ancak teşkilat yapısının genişlemesi, hizmet binalarının dağınık mekanlarda bulunması ve artan hizmet talepleri doğrultusunda yeni bir hizmet binası yapılmasına ihtiyaç duyulmuş; böylelikle 1991 yılında yapımına başlanan bina 2001 yılında bitirilerek hizmete açılmıştır.

Halen kullanılmakta olan hizmet binası A, B, C, D ve E olmak üzere beş bloktan oluşmaktadır. Binanın merkezini oluşturan C blok bodrum katıyla birlikte dokuz, yan bloklar ise dört kattan oluşmaktadır. Ayrıca konferans salonu, daire tabipliği, yayın satış bürosu, halkla ilişkiler masası, kafeterya, arşiv ve teknik atölyeler gibi bölümler de bulunmaktadır.

Zamanla mevcut hizmet binası da Başkanlığın ihtiyaçlarını karşılayamamış ve ek hizmet binalarının yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur. Bu çerçevede, Başkanlık yerleşkesi içerisinde; Rifat Börekçi Eğitim Merkezi, kütüphane ve Din İşleri Yüksek Kurulu binası, yemekhane ile Ahmet Hamdi Akseki Camii ve caminin alt katlarında ise Diyanet TV stüdyoları, Diyanet Radyo üniteleri ve Diyanet İşleri Başkanlığı yayın satış üniteleri bulunmaktadır.

3. Mali Kaynak

Diyanet İşleri Başkanlığı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerini gösterir (I) Sayılı Cetveli'nde yer almaktadır. 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un "dini yayınlar döner sermaye işletmesi" başlıklı 14. maddesinde Dini Yayınlar Döner Sermaye İşletmesi'nin sermayesi ve gelirleri düzenlenmektedir.

Tahmini kaynak tablosunda genel bütçe ve döner sermaye kaynaklarına ilişkin gösterilen rakamlardan 2019 yılı bütçe teklifi ile 2020 ve 2021 yılı bütçe tahmini e-bütçe üzerinden alınmış, Stratejik Plan'ın 4. ve 5. yıllarına ait rakamlar ise %10 oranındaki artış tahminlerine göre oluşturulmuştur.

Tablo 4: Mali Kaynaklar Tablosu

Kaynaklar	2019	2020	2021	2022	2023	Toplam
Genel Bütçe	10.445.979.000	11.992.056.000	13.148.337.000	14.463.170.700	15.909.487.770	65.959.030.470
Özel Bütçe						
Yerel Yönetimler						
Sosyal Güvenlik Kurumları						
Döner Sermaye	21.000.000	21.000.000	21.000.000	23.100.000	25.410.000	111.510.000
Vakıf ve Dernekler						
Dış Kaynak						
Diğer (kaynak belirtilecek)						
TOPLAM	10.466.979.000	12.013.056.000	13.169.337.000	14.486.270.700	15.934.897.770	66.070.540.470

Ahmet Hamdi Akseki Camii

PEST ANALİZİ

Diyanet İşleri Başkanlığını etkileyebilecek dış kaynaklı şartlar değerlendirilmiş, analiz kapsamında politik, ekonomik, sosyal ve teknolojik faktörler incelenerek aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

POLİTİK ETKENLER

- ▶ FETÖ ve DEAŞ gibi dini istismar eden terör örgütlerinin faaliyetleri
- ▶ Suriye iç savaşı ve PKK/PYD terör örgütünün alandaki faaliyetleri
- ▶ Batıda ırkçılığın ve İslam karşıtlığının artışı
- ▶ Zaman zaman değişen ülkeler arası diplomatik ilişkiler

EKONOMİK ETKENLER

- ▶ Yurt dışında yürütülen eğitim ve kültür faaliyetlerine ekonomik destek sağlanması
- ▶ Cami ve Kur'an kurslarının inşası için destek sağlanması
- ▶ Sosyo-ekonomik gelişmelerin dini hayat ve aile kurumu üzerindeki etkileri
- ▶ Camilerde yardım toplama faaliyetlerinin din hizmetlerine etkisi

SOSYAL ETKENLER

- ▶ Dine yönelik ilginin artması
- ▶ Dini sosyal teşekküllerin etkileri
- ▶ Dezavantajlı gruplara sunulan hizmetler
- ▶ Sağlıksız kentleşmenin getirdiği problemler
- ▶ Birlikte yaşama kültürünün gelişmesi
- ▶ Bağımlılıkların ve zararlı alışkanlıkların -başta gençler olmak üzere- aile yaşamını ve toplumu tehdit etmesi

TEKNOLOJİK ETKENLER

- ▶ Teknolojinin getirdiği imkânlarla sunulan ürün/aktivitelerin fert ve toplumun ahlâk ve değer yargılarını etkilemesi
- ▶ Gelişen teknolojinin din hizmetlerinin sunumunda yeni imkânlar sağlaması
- ▶ Medya organlarında dinî konuların daha çok yer alması
- ▶ İnternet ve kitle iletişim araçları vasıtasıyla birey ve toplulukların etkileşiminin hızlanması
- ▶ E-devlet uygulamalarının gelişmesi ve yaygınlaşması

GZFT ANALİZİ

Diyanet İşleri Başkanlığının güçlü yönleri ve iç kaynaklı riskler (zayıf yönleri) ile Başkanlığın inisiyatifi dışında oluşan, hizmetlerini etkileyebilecek fırsatlar ve dış kaynaklı riskler (tehditler) aşağıda belirtilmiştir.

GÜÇLÜ YÖNLER

- ▶ Başkanlığın yurt içinde ve yurt dışında güçlü bir itibara sahip olması
- ▶ Köklü bir geleneği olması
- ▶ Yaygın bir teşkilat yapısına sahip olması
- ▶ Kurumun temsil kabiliyetinin yüksek olması
- ▶ Ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapabilmesi
- ▶ Din hizmeti çeşitliliğine sahip olduğu için geniş kitlelere ulaşabilmesi
- ▶ Toplumun her kesimine yönelik yaygın din eğitimi programlarının bulunması ve toplumda teveccüh görmesi
- ▶ Hizmet içi eğitim kapasitesinin giderek artması
- ▶ Radyo, TV, dijital ve basılı yayın imkânlarının olması
- ▶ Bilgi teknolojisi altyapısının gelişmiş olması
- ▶ Hac ve umre hizmetleri aracılığıyla geniş bir kitleye ulaşma imkânının olması

İÇ KAYNAKLI RİSKLER

- ▶ Nüfusa göre dağılım açısından personel istihdamının orantılı olamaması
- ▶ Hizmet alanlarının bir kısmına yönelik uzman eksikliğinin olması
- ▶ Din hizmeti sunan personelin, cami ve Kur'an kursu dışında gösterdiği faaliyetleri periyodik hale getirememesi
- ▶ Yetişmiş kalifiye personelin bir kısmının özlük hakları nedeniyle başka kurumlara geçmesi
- ▶ Kurumsal aidiyet bilincinin gelişimi konusunda yeterince mesafe kat edilememesi
- ▶ Din hizmeti ve yaygın din eğitimi sunan personelin bir kısmında görülen formasyon eksikliği
- ▶ Camilerin mevcut haliyle estetik, fonksiyon ve planlama açısından yetersiz olması
- ▶ Kamuoyunda tartışılan dini konular hakkında açıklama yapılmasında zaman zaman geç kalınması
- ▶ Kişilerin durumuna özel verilen fetvaların istismara elverişli olması
- ▶ Dini yayınların toplumun tüm kesimlerine ulaştırılamaması
- ▶ Gençliğe yönelik hizmetlerde arzu edilen seviyeye ulaşılamaması

FIRSATLAR

- ▶ Din ve maneviyat duygusunun insan fıtratında mevcut olması
- ▶ Ülke nüfusunun % 99'unun Müslüman olması
- ▶ Eğitim alanında yeni teori, metot ve tekniklerin ortaya çıkması
- ▶ Ekonomik, bilimsel ve teknolojik gelişmelerin olması
- ▶ Kamu kurum ve kuruluşlarının Başkanlığımızla işbirliği konusunda istekli olması
- ▶ Başkanlığın kurumsal yapısının, İslam ülkeleri ve Müslüman topluluklar tarafından model olarak görülmesi
- ▶ Başkanlığımızca kutlanan dini gün, gece ve haftaların toplumla daha güçlü iletişim kurulmasına imkân sağlaması
- ▶ Halkımızın dinî ve hayrî hizmetlere gönüllü olarak destek vermesi
- ▶ Toplumsal problemlerin çözümünde Başkanlığın hizmetlerine duyulan ihtiyacın artması

DIŞ KAYNAKLI RİSKLER

- ▶ FETÖ ve DEAŞ gibi dini istismar eden terör örgütlerinin faaliyetlerinden dinî algı ve kavramların olumsuz etkilenmesi
- ▶ Bulduğumuz coğrafyada siyasi gelişmelerin değişkenlik göstermesi
- ▶ İç ve dış göç olgusunun etkileri
- ▶ İnsan kaynağımız olan imam-hatip lisesi ve ilahiyat mezunlarının mesleki birikimlerinin istenilen düzeyde olmaması ve mesleğe kabul edildikten sonra uzun süreli hizmet içi eğitimlere tabi tutulmasına ihtiyaç duyulması
- ▶ Cami ve Kur'an kurslarıyla ilgilenen dernek/vakıfların yürüttüğü iş ve işlemlerin denetiminde Başkanlığın yetkilerinin kısıtlı olması
- ▶ Halk arasında hurafe ve batıl inanışların bulunması
- ▶ Teknolojik imkânların bir kısmının, çocuk ve gençleri dinî ve manevî değerlerden uzaklaştıracak şekilde kullanılması
- ▶ Yurt dışında yaşayan vatandaş, soydaş ve dindaşlarımıza mahallinden yönelen ırkçı söylemler
- ▶ Yurt dışında sunulan hizmetlerde İslam karşıtlığından kaynaklanan engellerle karşılaşılması
- ▶ Dünyevileşmenin (çıkarcı ilişkisinin ön planda olması) toplum üzerinde olumsuz etkileri
- ▶ Bütçenin % 96'sı personel giderlerinden oluşmasına rağmen kamuoyunun Diyanet bütçesi konusunda olumsuz propaganda ile yönlendirilmesi
- ▶ Kamuoyunu etkilemek üzere Başkanlık aleyhine yapılan karalama faaliyetleri
- ▶ Başkanlığın ürettiği dinî bilginin, bazı çevrelerce parçacı bir yaklaşım ve önyargıyla çarpıtılarak gündeme getirilmesi
- ▶ Dinin kavram ve ilkelerinin kamuoyu önünde tartışmaya açılması

GELECEĞE BAKIŞ

Geleceğe bakış çalışmasında Diyanet İşleri Başkanlığının misyonu, vizyonu ve temel değerleri belirlenmiştir.

- A** MİSYON
- B** VİZYON
- C** TEMEL DEĞERLER

MİSYON

İslam dininin inanç, ibadet ve ahlâk esaslarıyla ilgili işleri yürütmek, sahih dini bilgi ile toplumu aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmek.

VİZYON

İslam dini ile ilgili her konuda güvenilen ve referans alınan, insanlığın barış ve huzuruna katkı sağlayan bir kurum olmak.

TEMEL DEĞERLER

Samimiyet

Güvenilirlik

Gönüllülük

Ahlâkîlik

Adalet

Liyakat

Evrensellik

Erişilebilirlik

Birleştircilik

Hesap Verebilirlik

Başkanlık Merkez Binası ve Ahmet Hamdi Akseki Camii

STRATEJİ GELİŞTİRME

Bu bölümde stratejik amaçlar, hedefler, hedeflere ait riskler, stratejiler, performans göstergeleri ve maliyetlendirme belirlenmiştir.

- A STRATEJİK AMAÇLAR
- B HEDEF KARTLARI
- C HEDEFLERDEN SORUMLU
TAŞRA VE YURT DIŞI TEŞKİLATI
- D MALİYETLENDİRME

STRATEJİK AMAÇLAR

- ▶ Toplumun birlik, beraberlik, barış ve huzuruna katkıda bulunmak.
- ▶ Kur'an ve Sünnet temelinde İslam'ın bir bütün olarak doğru anlaşılmasına katkı sağlamak.
- ▶ Sahih dini bilginin üretiminde ve paylaşımında etkin rol almak.
- ▶ Din hizmetlerini ve yaygın din eğitimi yurt içinde ve yurt dışında toplumun tüm kesimlerine ulaştırmak ve etkinliğini artırmak.
- ▶ Kurumsal kapasite ve yetkinliği geliştirmek.

HEDEF KARTLARI

Amaç 1 Toplumun birlik, beraberlik, barış ve huzuruna katkıda bulunmak.

- ▶ **H1.1** Ülkemizde birlik ve beraberliği engelleyen toplumsal problemlerin çözümüne katkı sağlamak.
- ▶ **H1.2** İslam'ın barış, adalet ve özgürlük mesajının insanlığa ulaştırılmasında etkin rol almak.

Amaç 2 Kur'an ve Sünnet temelinde İslam'ın bir bütün olarak doğru anlaşılmasına katkı sağlamak.

- ▶ **H2.1.** Dini değerleri istismar eden söylemler konusunda toplumu bilinçlendirmek.
- ▶ **H2.2.** Toplumun tüm kesimleri tarafından İslam'ın doğru öğrenilmesi ve anlaşılmasına katkı sağlamak.
- ▶ **H2.3.** Dinî bilgi ve yaygın din eğitimi konusunda uluslararası camiada Başkanlığın tanınırlığını ve etkisini artırmak.

Amaç 3 Sahih dini bilginin üretiminde ve paylaşımında etkin rol almak.

- ▶ **H3.1.** Sahih dini bilgi üretimini artırmak.
- ▶ **H3.2.** Dini bilgiyi hedef kitleye uyarlayarak iletim ve erişim kanallarını geliştirmek.

Amaç 4 Din hizmetlerini ve yaygın din eğitimi yurt içinde ve yurt dışında toplumun tüm kesimlerine ulaştırmak ve etkinliğini artırmak.

- ▶ **H4.1.** Yurt içinde yürütülen din hizmetlerini toplumun farklı kesimlerine ulaşacak şekilde çeşitlendirmek ve verimliliğini artırmak.
- ▶ **H4.2.** Yurt içinde yaygın din eğitimi toplumun tüm kesimlerine ulaştırmak ve verimliliğini artırmak.
- ▶ **H4.3.** Yurt dışında sunulan din hizmeti ve yaygın din eğitimi faaliyetlerinin verimliliğini artırmak.

Amaç 5 Kurumsal kapasite ve yetkinliği geliştirmek.

- ▶ **H5.1.** Başkanlığın idarî ve fiziki bakımdan yönetim kapasitesini geliştirmek.
- ▶ **H5.2.** Bilimsel kriterler ve temel değerler ışığında personel niteliklerini artırmak.

Amaç	A1. Toplumun birlik, beraberlik, barış ve huzuruna katkıda bulunmak.									
Hedef	H1.1- Ülkemizde birlik ve beraberliği engelleyen toplumsal problemlerin çözümüne katkı sağlamak.									
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi(%)	Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı	Sorumlu Birim
PG1.1.1- Toplumsal problemlere yönelik hazırlanan dijital, basılı, süreli, sesli ve görüntülü materyal sayısı	% 30	20	25	35	45	55	65	6 ay	6 ay	DYGM
PG1.1.2- Farkındalık artırmak amacıyla toplumsal problemler konusunda hizmet içi eğitime alınan personel sayısı	% 30	4.049	4.900	5.800	6.750	7.750	8.800	6 ay	6 ay	EHGM
PG1.1.3- Birlik ve beraberliği pekiştirmeye yönelik açılan özel nitelikli (Gençlik çalışmaları merkezleri, aile ve dini rehberlik merkezleri, göç ve manevi destek merkezleri vb.) hizmet mekânı sayısı	% 15	5	10	15	20	25	30	6 ay	6 ay	DHGM
PG1.1.4- Hutbe/vaazlarda toplumsal problemlerin işlenme oranı*	% 25	% 30	% 30	% 30	% 30	% 30	% 30	6 ay	6 ay	DHGM
Hedeften Sorumlu Birim	DHGM									
İşbirliği Yapılacak Birimler	YHGM, DYGM, EHGM									
Riskler	<ul style="list-style-type: none"> Başkanlık aleyhine yapılan karalama kampanyaları. Dini istismar eden ayrıştırıcı yapılar karşı önleyici çalışmaların zamanında yapılamaması. Başkanlığın ürettiği dini bilgilerin, bazı çevrelerce parçacı bir yaklaşımla gündeme getirilmesi. 									
Stratejiler	<ul style="list-style-type: none"> Toplumsal problemleri tespit etmek, etkili çözüm önerileri ortaya koymak ve saha uzmanlarını yetiştirmek. Şiddet, mezhepçilik, ırkçılık gibi ayrıştırıcı söylemlerle İslâm'ın ilişkilendirilmesine karşı materyal çeşit ve sayısını artırmak, medyayı daha aktif olarak kullanmak ve ilgili kurum, kuruluş ve STK'larla işbirliği yapmak. Vaaz, irşat ve yayın konuları belirlenirken toplumsal problemlerin çözümüne yönelik başlıklara yer vermek ve akademik birikimi hizmet alanlarına yansıtmak. 									
Maliyet Tahmini	16.484.895 ₺									
Tespitler	<ul style="list-style-type: none"> Toplumsal birlik ve beraberliğin pekiştirilmesine yönelik Başkanlığın anayasal sorumluluğunun bulunması. Toplumsal bütünlüğü ve din algısını zedeleyici tehditlerin varlığı. Başkanlığın ulusal ve uluslararası alanda itibarının artması. Başkanlığın basılı yayınlar yanında TV, Radyo ve sosyal medya yayıncılığı imkânının olması. Başkanlığın personel eğitimine yönelik imkân ve kapasitesinin artması. 									
İhtiyaçlar	<ul style="list-style-type: none"> Toplumda var olan birlik ve beraberlik duygusunun canlı tutulması ve güçlendirilmesi. Kur'an ve Sünnet temelinde İslam'ın bir bütün olarak doğru anlaşılması. Toplumsal problemlerle etkin mücadelenin özel yeterlilikler gerektirmesi. Toplumsal problemlerle mücadelede dini referanslara dayalı bilgi üretilmesi. 									

* Kümülatif değildir.

Amaç	A1. Toplumun birlik, beraberlik, barış ve huzuruna katkıda bulunmak.									
Hedef	H1.2- İslam'ın barış, adalet ve özgürlük mesajının insanlığa ulaştırılmasında etkin rol almak.									
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi(%)	Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı	Sorumlu Birim
PG1.2.1- Yurt dışında düzenlenen dini, kültürel ve sosyal etkinliklere ve uluslararası toplantılara gönderilen temsilci/görevli sayısı	% 15	835	1.735	2.645	3.565	4.495	5.435	6 ay	6 ay	DİGM
PG1.2.2- Düzenlenen uluslararası kongre, çalıştay, toplantı vb. etkinlik sayısı	% 25	2	3	4	5	6	7	6 ay	6 ay	DİGM
PG1.2.3- "Değerler Eğitimi ve Erdemli Gençlik" projesi kapsamında yurt dışından getirilen öğrenci sayısı	% 30	600	1.200	1.800	2.400	3.000	3.600	6 ay	6 ay	DİGM
PG1.2.4 "Yazımda Kardeşlik Var" temalı projeler kapsamında ülkemizin farklı bölgelerinden değerler eğitimi programlarına katılan öğrenci sayısı	% 30	800	1.800	2.800	3.800	4.800	5.800	6 ay	6 ay	DHGM
Hedeften Sorumlu Birim	DİGM									
İşbirliği Yapılacak Birimler	DİYK, DYGM, HUHGM, DHGM, TDV, EHGM									
Riskler	<ul style="list-style-type: none"> Ayrımcılık, dışlama ve uyum politikalarının olumsuz etkileri. İlgili ülkelerin kanun farklılığı ve siyasi sebeplerden dolayı üretilen materyallerin hedef kitleye ulaştırılmaması. Düzenlenen uluslararası kongre, çalıştay ve toplantıların gündemdeki medyatik, sansasyonel olayların gölgesinde kalması. Bütçenin sınırlı olması. 									
Stratejiler	<ul style="list-style-type: none"> Şiddet, mezhepçilik, ırkçılık gibi ayrıştırıcı söylemlerle İslam'ın ilişkilendirilmesine karşı etkin bir şekilde mücadele etmek. İslam'ın barışçıl, evrensel ve bir arada yaşama kültürünü önceleyen ilkelerini insanlığa ulaştıracak şekilde kurumsal altyapıyı, insan kaynağını ve hizmet politikalarını güçlendirmek. Planlanan hizmetlerin etkinliği için yurt içi ve yurt dışında ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliğini geliştirmek. 									
Maliyet Tahmini	11.835.990 ₺									
Tespitler	<ul style="list-style-type: none"> Başkanlığın, geniş bir teşkilat yapısına sahip olmasına rağmen, yurt dışında yeterli sayıda temsilciliğinin bulunmaması. Ayrılcı ve ötekileştirici söylemlerin İslam'ın barış, adalet ve özgürlük mesajının insanlığa ulaştırılmasını olumsuz etkilemesi. İslam karşıtlığının düşünce boyutundan çıkıp fiziksel şiddete dönüşmesi. Yurt dışında yaşayan vatandaş, soydaş ve dindaşlarımıza gönderdiğimiz materyal çeşidinin sınırlı ve yetersiz olması. 									
İhtiyaçlar	<ul style="list-style-type: none"> İslam'ın evrensel değerlerinin insanlığa ulaştırılması. 									

Amaç	A2. Kur'an ve Sünnet temelinde İslam'ın bir bütün olarak doğru anlaşılmasına katkı sağlamak.									
Hedef	H2.1- Dini değerleri istismar eden söylemler konusunda toplumu bilinçlendirmek.									
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi(%)	Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı	Sorumlu Birim
PG2.1.1- Konuyla ilgili düzenlenen ilmi toplantı ve hazırlanan kapsamlı rapor sayısı	% 20	-	2	4	6	8	10	6 ay	6 ay	DİYK
PG2.1.2- Hedefe yönelik düzenlenen konferans, panel ve seminer sayısı	% 20	1.002	2.000	3.000	4.000	5.000	6.000	6 ay	6 ay	DHGM
PG2.1.3- Hedefe yönelik vaaz ve hutbe sayısı	% 20	5.000	10.000	15.000	20.000	25.000	30.000	6 ay	6 ay	DHGM
PG2.1.4- Türkçe ve yabancı dillerde basılı, sesli ve görüntülü materyal ile süreli yayınlarda yer alan makale sayısı	% 20	15	25	30	35	40	45	6 ay	6 ay	DYGM
PG2.1.5- Hedefe yönelik, konunun yer aldığı eğitim programlarına katılan personel/kursiyer sayısı	% 20	5.400	11.400	17.900	24.900	32.400	40.400	6 ay	6 ay	EHGM
Hedeften Sorumlu Birim	DHGM									
İşbirliği Yapılacak Birimler	DYGM, EHGM, DİYK									
Riskler	<ul style="list-style-type: none"> Tercüme faaliyetlerinde Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmayan yazarlara ve mütercimlere yapılacak telif ve tercüme ücretlerinin ödenmesinde sıkıntılar yaşanması. Dini istismar eden ayrıştırıcı yapılara karşı önleyici çalışmaların zamanında yapılamaması. 									
Stratejiler	<ul style="list-style-type: none"> Dini istismar edenlere yönelik her türlü tedbiri zamanında almak, bu konuda yayınlar hazırlamak. Sahih dini bilgiyi toplumun tamamına ulaştırma yönünde gerekli tüm araçları kullanmak. Hedefe yönelik hizmet içi eğitim programlarını yüz yüze ve interaktif bir yöntemle gerçekleştirmek. 									
Maliyet Tahmini	5.310.000 ₺									
Tespitler	<ul style="list-style-type: none"> Dini istismar eden söylemlerin dine duyulan güveni sarsması. Din istismarı ile mücadele konusunda Başkanlığın Türkçe, yabancı dil ve lehçelerde basılı, süreli, radyo ve televizyon yayınlarında çeşitliliği artırmış olması. 									
İhtiyaçlar	<ul style="list-style-type: none"> Dinin doğru anlaşılmasının önündeki engellerin kaldırılması. Sahih dini bilginin günümüz teknolojik imkânlarından yararlanarak toplumun tüm kesimlerine etkili şekilde sunulması. Personelde konuyla ilgili farkındalığın artırılması. 									

Amaç	A2. Kur'an ve Sünnet temelinde İslam'ın bir bütün olarak doğru anlaşılmasına katkı sağlamak.									
Hedef	H2.2- Toplumun tüm kesimleri tarafından İslam'ın doğru öğrenilmesi ve anlaşılmasına katkı sağlamak.									
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi(%)	Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı	Sorumlu Birim
PG2.2.1- Hedefe yönelik yurt içinde gerçekleştirilen konferans, panel, sempozyum, seminer ve çalıştay sayısı*	%30	16.000	16.500	17.000	17.500	18.000	18.500	6 ay	6 ay	DHGM
PG2.2.2- Hedefe yönelik yurt dışında yapılan eğitim programı sayısı	%10	75	160	255	360	475	600	6 ay	6 ay	DİGM
PG2.2.3- Yurt dışındaki paydaşların talepleri üzerine ülkemizde uygulanan kısa süreli eğitim sayısı	%10	10	20	30	40	50	60	6 ay	6 ay	DİGM
PG2.2.4- Yurt içinde ücretsiz dağıtılan basılı, süreli, sesli ve görüntülü yayın sayısı	%20	6.900.000	11.250.000	15.750.000	20.300.000	24.900.000	29.600.000	6 ay	6 ay	DYGM
PG2.2.5- Hutbe ve vaaz sayısı	%30	7.029.591	14.059.182	21.088.773	28.118.364	35.147.955	42.177.546	6 ay	6 ay	DHGM
Hedeften Sorumlu Birim	DHGM									
İşbirliği Yapılacak Birimler	DİGM, DYGM									
Riskler	<ul style="list-style-type: none"> Merkez teşkilatında (özellikle Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Dini Yayınlar Genel Müdürlüğü) yabancı dil bilen personel sayısının az olması. Yurt dışında yaşayan vatandaş ve soydaşlarımızın dil ve kültürlerine her geçen gün daha fazla yabancılaşması. Bütçe yetersizliği. Bazı dini konu ve kavramların, uzmanları arasında tartışılması gerekirken kamuoyu önünde sağlıklı bir üslupla tartışılması. Kişiyeye özel fetvaların istismar edilmesi. 									
Stratejiler	<ul style="list-style-type: none"> Doğru din anlayışının yurt içinde ve yurt dışında sosyal/kültürel alanlardaki etkisini artırmaya yönelik insan kaynağını, hatipleri güçlendirmek. Yurt içinde ve yurt dışında cami ve Kur'an kurslarının fiziki yapılarını fert, aile ve toplumun ihtiyaç ve beklentilerine cevap verecek şekilde düzenlemek. İslam dininin temel kaynak eserlerini toplumun tüm kesimleriyle buluşturup, sahih dini bilginin kolayca erişilebilirliğini sağlamak. 									
Maliyet Tahmini	135.936.000 ₺									
Tespitler	<ul style="list-style-type: none"> Başkanlığın yaygın hizmet ağının toplumun tüm kesimlerine ulaşma imkânı sağlaması. Mevcut insan kaynağının, bazı ünitelerde güncel ihtiyaçlar açısından istenilen seviyede olmaması. Kurumun görsel, sesli ve yazılı (Türkçe ve yabancı dillerde) yayın imkânının olması. Yurt içinde ve yurt dışında topluma yaygın din eğitimi verme imkânının olması. Yurt içinde ve yurt dışında İslam'ın doğru ve bütüncül algılanması hususunda medyanın olumlu ve olumsuz etkileri. 									
İhtiyaçlar	<ul style="list-style-type: none"> İslam'ın toplumun tüm kesimlerine ulaştırılması. İslam'ın doğru öğrenilmesi ve anlaşılması. Peygamberimiz'e (s.a.s.) ve Sünnet'ine (söz, fiil, davranışına) hak ettiği değer herkes tarafından verilmesi. 									

* Kümülatif değildir.

Amaç	A2. Kur'an ve Sünnet temelinde İslam'ın bir bütün olarak doğru anlaşılmasına katkı sağlamak.									
Hedef	H2.3- Dinî bilgi ve yaygın din eğitimi konusunda uluslararası camiada Başkanlığın tanınırlığını ve etkisini artırmak.									
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi(%)	Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı	Sorumlu Birim
PG2.3.1- Hedefe yönelik yurt dışında yapılan konferans, panel, sempozyum, seminer ve çalıştay sayısı	% 30	43	88	136	188	243	303	6 ay	6 ay	DİGM
PG2.3.2- Başkanlığın katıldığı uluslararası yayıncılık fuarı sayısı	% 10	-	2	3	4	5	6	6 ay	6 ay	DYGM
PG2.3.3- Kurumsal işbirliğinde bulunulan ülkelerden Başkanlığı ziyaret eden heyet sayısı	% 20	42	87	132	182	237	297	6 ay	6 ay	DİGM
PG2.3.4- Başkanlık internet sitesinde yabancı dilde yayınlanan eser sayısı	% 20	-	10	15	20	25	30	6 ay	6 ay	DYGM
PG2.3.5- Ulusal ve uluslararası Kur'an-ı Kerim'i ezberden okuma ve Hüsn-i Hat yarışmaları	% 20	2	4	6	8	10	12	6 ay	6 ay	MİKK
Hedeften Sorumlu Birim	DİGM									
İşbirliği Yapılacak Birimler	DYGM, MİKK									
Riskler	<ul style="list-style-type: none"> • Merkez teşkilatında (özellikle Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü ve Dini Yayınlar Genel Müdürlüğü) yabancı dil bilen personel sayısının azlığı. • Hedefe yönelik yurt dışında yapılan konferans, panel, sempozyum, seminer ve çalıştaya katılımcı sayısının istenilen seviyede olmaması. • Yurt dışında yaşanan siyasi problemlerin din hizmetlerine olumsuz etki etmesi. • Başkanlığın, dünya Müslümanlarının beklentilerini karşılamaya yetecek maddi kaynağının olmaması. 									
Stratejiler	<ul style="list-style-type: none"> • Müslüman ülke ve topluluklarla işbirliğimizi kurumsallaştırmak. • Yabancı dillerde ihtiyaç ve çözüm odaklı özel yayınlara ağırlık vermek. • Müslüman ülke ve topluluklarla eğitime yönelik ortak projeler geliştirmek. • Yabancı dillerde yayınlanan eserlerin dijital ortamlarda ulusal ve uluslararası boyutta erişilebilirliğini sağlamak. 									
Maliyet Tahmini	5.097.600 ₺									
Tespitler	<ul style="list-style-type: none"> • Yaygın bir teşkilat yapısının olması. • Türkiye'nin uluslararası alanlarda itibarlı olması. • Başkanlığın sahip olduğu eğitim modelinin ve dini söylemin örnek alınması. • Bazı ülkelerde ayrımcılık, dışlama ve uyum politikalarının olumsuz etkilerinin her geçen gün daha fazla hissedilmesi. 									
İhtiyaçlar	<ul style="list-style-type: none"> • İslam'ın dünya çapında doğru anlaşılması. 									

Amaç	A3. Sahih dini bilginin üretiminde ve paylaşımında etkin rol almak.									
Hedef	H3.1- Sahih dini bilgi üretimini artırmak.									
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi(%)	Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı	Sorumlu Birim
PG3.1.1- Hedefe yönelik hazırlanan karar, mütalaa, görüş, kitap, makale, tez ve rapor sayısı	%40	-	40	80	110	150	200	6 ay	6 ay	DİYK
PG3.1.2- İslam dini ve Müslümanları ilgilendiren konularda gerçekleştirilen ulusal veya uluslararası kongre, toplantı, çalıştay, seminer ve konferans sayısı	%40	9	19	28	35	45	55	6 ay	6 ay	DİYK
PG3.1.3- Yurt dışında takip edilen ve heyetler aracılığıyla ziyarette bulunulan mümasil kurum ve kuruluş sayısı	%20	-	10	20	30	40	50	6 ay	6 ay	DİYK
Hedeften Sorumlu Birim	DİYK									
İşbirliği Yapılacak Birimler	DİGM, DYGM									
Riskler	<ul style="list-style-type: none"> Başkanlığımız dışındaki dini bilgi aktarımının; İslam dininin temel bilgi kaynakları, metodolojisi, tarihi tecrübe ve günün şartları göz ardı edilerek yapılması. Üretilen sahih dini bilgilerin zaman zaman manipüle edilmesi. Farklı dini yorum çevreleri ve geleneksel dini oluşumlarla ilgili yapılan çalışmaların dini istismar eden çevrelerce çarpıtılması. 									
Stratejiler	<ul style="list-style-type: none"> İslam'ın temel kaynaklarına dayalı sahih dini bilgi üretimini geliştirmek için karar, mütalaa ve görüş sayısını artırmak. Dini bilgi üretimi için ulusal ve uluslararası işbirliğini artırmak. Farklı ilmi disiplinlerden nitelikli uzmanlardan daha fazla istifade etmek. 									
Maliyet Tahmini	2.410.740 ₺									
Tespitler	<ul style="list-style-type: none"> Halkımızın, sahih dini bilgiye ulaşamaması durumunda batıl inanışların ve hurafelerin etkisinde kalması. Yeni dini hareketler ve geleneksel dini oluşumlar hakkında halkımızın yeterli düzeyde bilgi sahibi olmaması. Yurt dışında dini bilgi üreten kurum ve kuruluşların faaliyetlerinden yeterince haberdar olunamaması. İnanç karşıtı akımların mevcut olması. 									
İhtiyaçlar	<ul style="list-style-type: none"> İslam dini ile ilgili doğru bilgiye duyulan ihtiyaç ve Başkanlığımızdan bu konuda öncülük bekleyen kamuoyunun taleplerini karşılama zarureti. 									

Amaç	A3. Sahih dini bilginin üretiminde ve paylaşımında etkin rol almak.									
Hedef	H3.2- Dini bilgiyi hedef kitleye uyarlayarak iletim ve erişim kanallarını geliştirmek.									
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi(%)	Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı	Sorumlu Birim
PG3.2.1- Ülke genelinde Diyanet radyolarının (Diyanet Radyo, Risalet Radyo ve Kur'an Radyo) erişim sağladığı verici sayısı	% 25	208	215	225	240	260	280	6 ay	6 ay	DYGM
PG3.2.2- Hedefe yönelik hazırlanan basılı, süreli, sesli, görüntülü ve dijital materyallerin sosyal medyada paylaşım mecralarının çeşitlendirilmesi	% 25	5	7	8	10	12	14	6 ay	6 ay	DYGM
PG3.2.3- Sosyal medyadaki paylaşımların çeşitlendirilip artırılması	% 25	2.250	4.600	7.000	9.450	11.950	14.500	6 ay	6 ay	DYGM
PG3.2.4- Din hizmeti sunan personel için hazırlanan rehber kitap sayısı	% 25	4	5	13	16	17	18	6 ay	6 ay	DHGM
Hedeften Sorumlu Birim	DYGM									
İşbirliği Yapılacak Birimler	DHGM, ÖKM, BHİM									
Riskler	<ul style="list-style-type: none"> Radyo verici istasyonlarının güvenlik sorunu ve ücretlendirmelerinin yüksek olması. Ödenebilen te'lif ücretlerinin düşük olması nedeniyle nitelikli eser bulmakta zorluklar yaşanması. Süreli yayınların toplumun tüm kesimlerine ulaştırılamaması. Dini içerikli konu ve sorulara yönelik kısa videoların yeterli sayıda olmaması. 									
Stratejiler	<ul style="list-style-type: none"> Özellikli gruplara yönelik hizmete özel yayınların çeşit ve kalitesini artırmak. Sahih dini bilginin toplumun tamamına ulaştırılması kapsamında tüm kanalları hedef kitlenin beklentileri doğrultusunda kullanmak ve sürekli geliştirmek. Diyanet TV/radyoları ve sosyal medya hesaplarının izleyici, dinleyici ve takipçi sayılarını artırmak. 									
Maliyet Tahmini	62.509.320 ₺									
Tespitler	<ul style="list-style-type: none"> Toplumun farklı kesimlerinin din hizmetleri hususunda beklentilerinin olması. Manevi destek hizmetlerinin yürütülmesinde paydaş kurumlarla işbirliğine ihtiyaç duyulması. Radyo yayınlarının toplumun büyük kesimine ulaşmada etkin rolünün olması. 									
İhtiyaçlar	<ul style="list-style-type: none"> Hizmet alanlarının özellikleri dikkate alınarak hizmet çeşitliliğine gidilmesi. Mevcut iletişim kanallarının hızla gelişmesi nedeniyle radyo ve TV programlarının sürekli güncellenmesi ve hedef kitleye sahii dini bilginin aktarılması. 									

Amaç	A4. Din hizmetlerini ve yaygın din eğitimini yurt içinde ve yurt dışında toplumun tüm kesimlerine ulaştırmak ve etkinliğini artırmak.									
Hedef	H4.1- Yurt içinde yürütülen din hizmetlerini toplumun farklı kesimlerine ulaşacak şekilde çeşitlendirmek ve verimliliğini artırmak.									
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi(%)	Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı	Sorumlu Birim
PG4.1.1- Sunulan hizmet çeşidi sayısı	% 25	11	19	20	21	22	23	6 ay	6 ay	DHGM
PG4.1.2- Hizmet sunulan hedef kitle sayısı	% 25	11	14	15	16	17	18	6 ay	6 ay	DHGM
PG4.1.3- Kadın, çocuk, yaşlı, engelli vb. kesimlerin hizmetine uygun hale getirilen cami sayısı	% 25	12.295	12.795	13.295	13.795	14.295	14.795	6 ay	6 ay	YHGM
PG4.1.4- Vekâletle kurban organizasyonu denetimi kapsamında yurt içinde görevlendirilen personel sayısı	% 25	38	1.040	2.042	3.044	4.046	5.048	6 ay	6 ay	DHGM
Hedeften Sorumlu Birim	DHGM									
İşbirliği Yapılacak Birimler	YHGM									
Riskler	<ul style="list-style-type: none"> Din hizmeti sunan personelin, cami/Kur'an kursu dışında gösterdiği faaliyetlerini periyodik hale getirememesi. Dünyevileşmenin toplum üzerinde olumsuz etkileri. Başta üniversite öğrencileri olmak üzere, gençliğe ulaşılmasında problemler yaşanması. Camilerin mevcut haliyle estetik, fonksiyon ve planlama açısından yetersiz olması. 									
Stratejiler	<ul style="list-style-type: none"> Din hizmeti sunan personelin, cami/Kur'an kursu dışında gösterdiği faaliyetlerini periyodik hale getirmesi için teşvik edici çalışmalar yapmak ve müftülüklerce süreci takip etmek. Sosyo-ekonomik ve bölgesel ihtiyaçları göz önünde bulundurarak hizmetleri çeşitlendirmek. Camilerin planlanması ve tasarımı standartlarını belirlemek ve buna uygun mevzuat çalışmaları yapmak. 									
Maliyet Tahmini	15.399.000 ₺									
Tespitler	<ul style="list-style-type: none"> Yaygın teşkilat yapısının bulunması. Farklı kesimlere sunulan hizmetlere toplumun teveccüh göstermesi. Vatandaşlarımızın mali ibadetlerinin istismar edilme ihtimalinin bulunması. 									
İhtiyaçlar	<ul style="list-style-type: none"> Toplumun tüm kesimlerine din hizmeti ulaştırılması. 									

Amaç	A4. Din hizmetlerini ve yaygın din eğitimi yurt içinde ve yurt dışında toplumun tüm kesimlerine ulaştırmak ve etkinliğini artırmak.									
Hedef	H4.2- Yurt içinde yaygın din eğitimi toplumun tüm kesimlerine ulaştırmak ve verimliliğini artırmak.									
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi(%)	Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı	Sorumlu Birim
PG4.2.1- Yaygın din eğitimi sunulan toplam öğrenci sayısı	% 10	3.961.612	7.960.000	12.000.000	16.090.000	20.230.000	24.420.000	6 ay	6 ay	EHGM
PG4.2.2- Yaygın din eğitimi ve hizmet içi eğitime yönelik geliştirilen program sayısı	% 10	22	24	26	28	30	32	6 ay	6 ay	EHGM
PG4.2.3- Başkanlığa bağlı Kur'an kurslarından hafızlık belgesi alanların sayısı	% 30	7.263	12.500	20.160	29.000	38.000	47.500	6 ay	6 ay	EHGM
PG4.2.4- Kur'an kursları 4-6 yaş grubu öğrenci sayısı	% 30	131.026	301.026	461.000	681.000	921.000	1.170.000	6 ay	6 ay	EHGM
PG4.2.5- Yaz Kur'an kursları öğrenci sayısı	% 20	2.671.000	5.421.000	8.221.000	11.071.000	13.971.000	17.000.000	6 ay	6 ay	EHGM
Hedeften Sorumlu Birim	EHGM									
İşbirliği Yapılacak Birimler	DYGM, YHGM, İKGM									
Riskler	<ul style="list-style-type: none"> Kur'an kursları 4-6 yaş grubu programlarında bütçe imkânlarıyla yardımcı personel istihdam edilememesi. Hafızlık eğitimi veren Kur'an kurslarında PDR uzmanı ve yardımcı personel sayısının yetersiz olması. Bazı Kur'an kurslarının, öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve beklentilerine cevap verecek fiziki şartlara sahip olmaması. 									
Stratejiler	<ul style="list-style-type: none"> Günün gelişen ve değişen şartlarını, muhatap kitlenin ilgi, ihtiyaç ve beklentilerini dikkate alan nitelikte program ve materyal geliştirmek. Mevcut personel niteliklerini artırmak ve kurslarda yardımcı personel istihdam edilmesini sağlamak. Kamu kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği yaparak Kur'an kursu binalarının standartlarını ve fiziki imkânlarını iyileştirmek. 									
Maliyet Tahmini	66.682.980 ₺									
Tespitler	<ul style="list-style-type: none"> Başkanlığın bilimsel ve teknolojik imkânlardan yararlanma kapasitesinin bulunması. Sahih bilgiye dayalı din eğitimi konusunda Başkanlığa güven duyulması. Kur'an kursları 4-6 yaş grubu programlarına vatandaşlarımızın yoğun ilgi göstermesi. Yaz Kur'an kurslarına katılan öğrenci sayılarının, ülke nüfusuna oranla istenilen düzeyde olmaması. 									
İhtiyaçlar	<ul style="list-style-type: none"> Toplumun tüm kesimlerinin sahipsiz bilgiye dayalı din eğitimine ihtiyaç duyması. Yaygın din eğitiminin etkin, verimli ve daha sistematik şekilde sunulması. 									

Amaç	A4. Din hizmetlerini ve yaygın din eğitimini yurt içinde ve yurt dışında toplumun tüm kesimlerine ulaştırmak ve etkinliğini arttırmak.									
Hedef	H4.3- Yurt dışında sunulan din hizmeti ve yaygın din eğitimi faaliyetlerinin verimliliğini arttırmak.									
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi(%)	Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı	Sorumlu Birim
PG4.3.1- Yurt dışından ülkemize getirilerek eğitim verilen çeşitli öğrenim seviyelerindeki öğrenci/ kursiyer sayısı	% 30	1.655	5.065	6.770	8.475	10.180	11.885	6 ay	6 ay	DİGM
PG4.3.2- Yurt dışına yönelik Türkçe ve yabancı dillerde hazırlanan eğitsel materyal sayısı	% 25	20	25	30	35	40	45	6 ay	6 ay	DYGM
PG4.3.3- Yurt dışında görevlendirilecekler verilen oryantasyon programından faydalanan personel sayısı	% 30	300	600	900	1.200	1.500	1.800	6 ay	6 ay	DİGM
PG4.3.4- Vekâletle kurban organizasyonu denetimi kapsamında yurt dışında görevlendirilen personel sayısı	% 15	34	64	94	124	154	184	6 ay	6 ay	DHGM
Hedeften Sorumlu Birim	DİGM									
İşbirliği Yapılacak Birimler	DHGM, EHGM, DYGM									
Riskler	<ul style="list-style-type: none"> Yurt dışı müşavirlik ve ataşelik kadrolarına atanacaklarda yabancı dil şartı aranması nedeniyle, hem dil bilen hem de yöneticilik ve temsil kabiliyeti yüksek personel bulmakta zorluklar yaşanması. Yurt dışında yaşanan siyasi problemlerle bazı yasal engellerin din hizmetlerine olumsuz etkisinin bulunması. Yabancı medya temsilcileriyle sağlıklı iletişim kurulmasında sıkıntılar yaşanması. 									
Stratejiler	<ul style="list-style-type: none"> Yöneticilik ve temsil kabiliyeti yüksek personelden yurt dışında daha fazla yararlanabilmenin yollarını geliştirmek. Yurt dışında nitelikli din hizmeti sunabilecek personelin mahallinde yetiştirilmesine yönelik çalışmaları desteklemek. Yurt dışından ülkemize getirilen ve eğitim verilen öğrenci/kursiyer sayısını ve istihdamını arttırmak. 									
Maliyet Tahmini	3.196.620 ₺									
Tespitler	<ul style="list-style-type: none"> Yurt dışında din hizmeti ve eğitimine olan ihtiyacın ve talebin artması. Müslüman ülke ve toplulukların Başkanlığımızdan beklentisinin artması. Yurt dışında görev yapan din görevlilerinin mahallinde yetiştirilmesine yönelik taleplerin artması. Türkçe, yabancı dil ve lehçelerde basılı, süreli, radyo ve televizyon yayınlarında çeşitliliğin artması. 									
İhtiyaçlar	<ul style="list-style-type: none"> Yurt dışında sahipsiz bilgiye dayalı din hizmeti ve eğitime ihtiyaç duyulması. Yurt dışında yaşayan vatandaş, soydaş ve dindaşlarımızın çocuklarının dinî ve millî bağlılıklarının canlı tutulması. Yurt dışında yaşayan vatandaş ve soydaşlarımızın sorunlarının çözümüne katkı sağlayacak eğitsel materyallerin hazırlanması. 									

Amaç	A5. Kurumsal kapasite ve yetkinliği geliştirmek.									
Hedef	H5.1. Başkanlığın idarî ve fiziki bakımdan yönetim kapasitesini geliştirmek.									
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi(%)	Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı	Sorumlu Birim
PG5.1.1- Merkez ve taşra birimleri arasında iletişimi artırmak amacıyla düzenlenen il buluşması sayısı	% 20	16	25	35	48	63	81	6 ay	6 ay	EHGM
PG5.1.2- İl müftüleri, il müftü yardımcıları ve ilçe müftüleri istişare toplantısı sayısı	% 20	2	5	8	11	14	17	6 ay	6 ay	EHGM
PG5.1.3- Başkanlığın hizmet alanları ile ilgili kamuoyu araştırması sayısı	% 20	3	4	5	6	7	8	6 ay	6 ay	SGB
PG5.1.4- Standartlara uygun hale getirilen hizmet binası sayısı	% 20	-	25	50	100	250	500	6 ay	6 ay	YHGM
PG5.1.5- Gerçekleştirilen rehberlik ve denetim faaliyeti sayısı	% 20	500	1.200	2.460	3.783	5.172	6.630	6 ay	6 ay	RTB
Hedeften Sorumlu Birim	EHGM									
İşbirliği Yapılacak Birimler	DHGM, RTB, YHGM									
Riskler	<ul style="list-style-type: none"> Merkez-taşra iletişiminde zaman zaman aksaklıklar yaşanması. Hizmet alanlarının bir kısmında istihdam edilecek kalifiye personelin bulunamaması. Köyden şehre aşırı göç nedeniyle mevcut personelin etkin ve verimli kullanılamaması. Bazı unvanlardaki personelin, özlük haklarındaki yetersizlikler nedeniyle başka kurumlara geçmesi. Görevden ayrılan personelin bir kısmının, yerine gelene kurumsal hafızayı aktarmaması. 									
Stratejiler	<ul style="list-style-type: none"> Başkanlık tarafından merkez ve taşra personeliyle belirli aralıklarla idarî ve istişarî toplantılar yapmak, Görevden Ayrılan Personelin Rapor Hazırlama Yönergesi'nin uygulanmasında titizlik göstermek ve Müftülüklerce de cami/Kur'an kursu faaliyetlerini periyodik olarak denetlemek. Ar-ge çalışmalarını artırmak. Hizmetlerin daha hızlı ve verimli yapılabilmesi için hizmet mekânlarının standartlarını oluşturmak ve altyapıyı geliştirmek. 									
Maliyet Tahmini	306.798.525 ₺									
Tespitler	<ul style="list-style-type: none"> Başkanlığın merkez ve taşra teşkilatında unvan çeşitliliğine sahip olması ve hizmet mekânlarının ülke geneline yayılmış olması. Köyden şehre göç nedeniyle oluşan mevcut nüfusa göre personelin dağılımının orantsız olması. Yetişmiş kalifiye personelin bir kısmının başka kurumlara geçmesi. Personel eksikliği sebebiyle taşrada yeterli rehberlik ve denetimin yapılamayışı. 									
İhtiyaçlar	<ul style="list-style-type: none"> Başkanlığın yönetim kapasitesinin daha etkin faaliyet gösterecek şekilde geliştirilmesi. Kurum kültürü ve aidiyet bilincinin artırılması. Merkez ve taşra teşkilatı personeli arasındaki iletişim, rehberlik ve koordinasyonun güçlendirilmesi. Fiziki mekânların standartlarının oluşturulması ve altyapının geliştirilmesi. 									

Amaç	A5. Kurumsal kapasite ve yetkinliği geliştirmek.									
Hedef	H5.2. Bilimsel kriterler ve temel değerler ışığında personel niteliklerini artırmak.									
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi(%)	Başlangıç Değeri	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı	Sorumlu Birim
PG5.2.1- Başkanlığın merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatlarında norm kadro projesinin tamamlanma oranı	%25	%10	%25	%60	%100	-	-	6 ay	6 ay	İKGM
PG5.2.2- Hizmet içi eğitime alınan personel sayısı	%20	30.500	62.000	95.000	130.000	165.000	207.000	6 ay	6 ay	EHGM
PG5.2.3- İhtisas eğitimine alınan personel sayısı	%30	775	1.075	1.425	1.750	2.150	2.500	6 ay	6 ay	EHGM
PG5.2.4- Yetiştirilmek amacıyla yurt dışına gönderilen personel sayısı	%15	5	10	21	32	43	54	6 ay	6 ay	DİGM
PG5.2.5- Yurt dışında görevlendirmeye yönelik yabancı dil yeterliliğini sağlamak üzere eğitime alınan personel sayısı	%10	175	375	575	775	975	1.175	6 ay	6 ay	DİGM
Hedeften Sorumlu Birim	EHGM									
İşbirliği Yapılacak Birimler	DİYK, DHGM, DİGM, İKGM									
Riskler	<ul style="list-style-type: none"> İhtisas mezunu sayısının az olması ve sözleşmeli statüde istihdam edilen personelin uzun süreli hizmet içi eğitime alınamaması nedeniyle yeterli sayıda kalifiye personel istihdamının sağlanamaması. Hizmet içi eğitimler için gerektiği kadar ödenek bulunamaması. Personelin bireysel performansının ölçülmesine yönelik bir sistemin hayata geçirilmemiş olması. 									
Stratejiler	<ul style="list-style-type: none"> Eğitim kapasitesini sayı ve etkinlik olarak artırmak, personelin kurum kültürü, aidiyet bilinci ve farkındalığını güçlendirmek. Eğitim faaliyetlerinde yurt içi ve yurt dışı bölgesel öncelikleri göz önünde bulundurmak. Ulusal ve uluslararası alanda din hizmetleri ile ilgili gelişmeler konusunda personelin mesleki bilgi ve formasyonunu artırmak. 									
Maliyet Tahmini	70.410.600 ₺									
Tespitler	<ul style="list-style-type: none"> Yabancı dil bilen personel sayısının yetersiz olması. Din hizmetlerindeki çeşitliliğin artması. Hizmet alanlarına yönelik nitelikli personelin yeterli sayıda olmaması. Din hizmeti ve yaygın din eğitimi sunan personelin bir kısmında görülen formasyon eksikliği. Personelin performansının ölçülmesine yönelik bir sistemin hayata geçirilememiş olması. 									
İhtiyaçlar	<ul style="list-style-type: none"> Hizmet alanlarına yönelik yeterli sayıda nitelikli personele ihtiyaç duyulması. 									

Başkanlık Merkez Binası

HEDEFLERDEN SORUMLU TAŞRA VE YURT DIŞI TEŞKİLATI

Amaç ve Hedefler Taşra Teşkilatı	A1		A2			A3		A4			A5	
	H1.1	H1.2	H2.1	H2.2	H2.3	H3.1	H3.2	H4.1	H4.2	H4.3	H5.1	H5.2
İl Müftülükleri	✓	✓	✓	✓			✓	✓	✓		✓	✓
Eğitim Merkezi Müdürlükleri	✓		✓	✓					✓			✓
Dini Yüksek İhtisas Merkezi Müdürlükleri	✓		✓	✓					✓			✓
Müşavirlikler		✓		✓	✓					✓		
Ataşelikler		✓		✓	✓					✓		

MALİYETLENDİRME

Tablo 5: Maliyetlendirme Tablosu

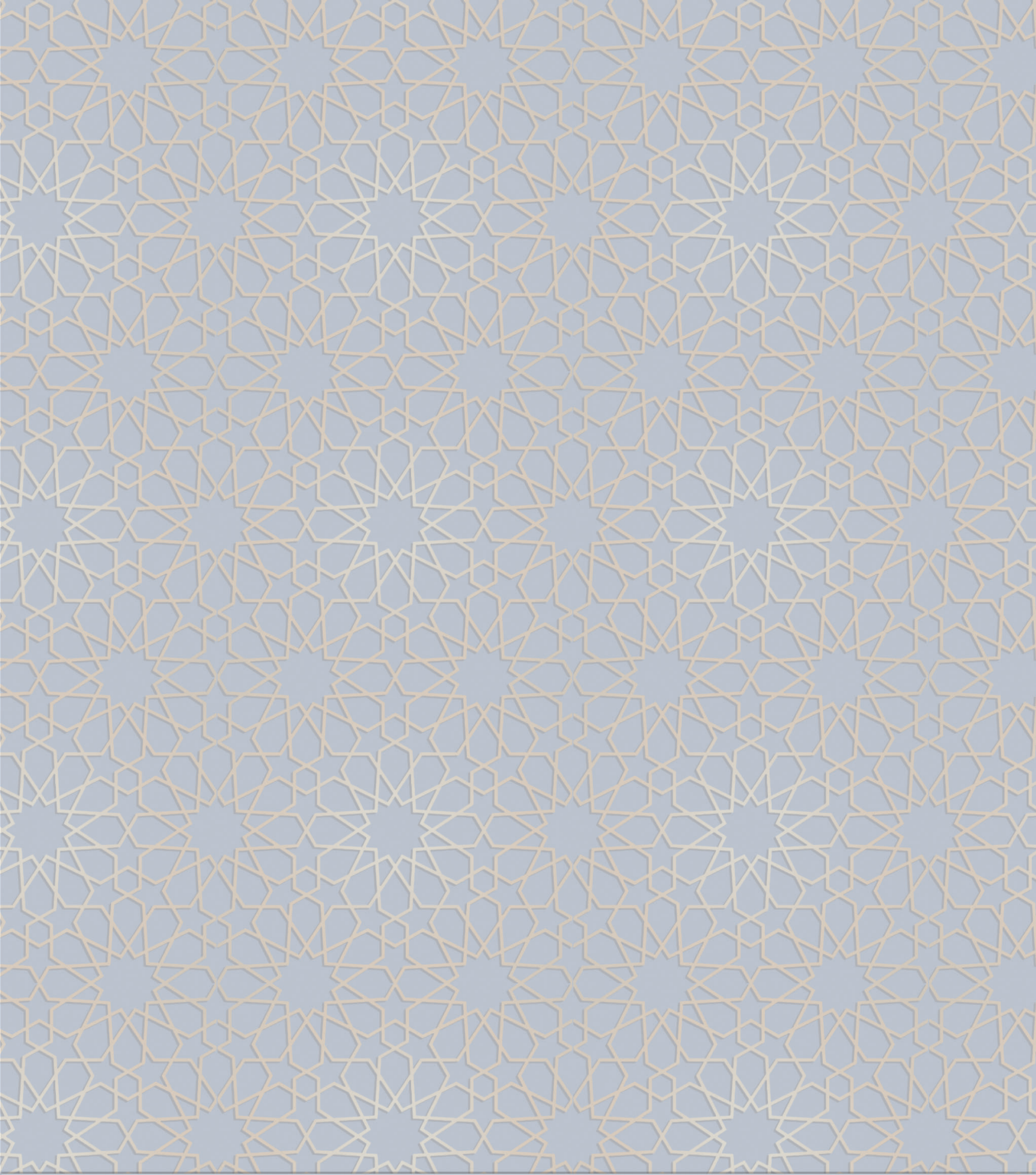
Amaçlar ve Hedefler	2019	2020	2021	2022	2023	TOPLAM
Amaç 1	₺ 5.333.500	₺ 5.333.500	₺ 5.333.500	₺ 5.866.850	₺ 6.453.535	₺ 21.563.910
Hedef 1.1	₺3.104.500	₺3.104.500	₺ 3.104.500	₺ 3.414.950	₺ 3.756.445	₺ 16.484.895
Hedef 1.2	₺2.229.000	₺2.229.000	₺ 2.229.000	₺ 2.451.900	₺ 2.697.090	₺ 11.835.990
Amaç 2	₺27.560.000	₺27.560.000	₺27.560.000	₺ 30.316.000	₺ 33.347.600	₺146.343.600
Hedef 2.1	₺1.000.000	₺1.000.000	₺ 1.000.000	₺ 1.100.000	₺ 1.210.000	₺ 5.310.000
Hedef 2.2	₺25.600.000	₺25.600.000	₺25.600.000	₺28.160.000	₺30.976.000	₺ 135.936.000
Hedef 2.3	₺960.000	₺960.000	₺960.000	₺ 1.056.000	₺ 1.161.600	₺ 5.097.600
Amaç 3	₺ 12.226.000	₺12.226.000	₺12.226.000	₺ 13.448.600	₺ 14.793.460	₺64.920.060
Hedef 3.1	₺454.000	₺454.000	₺ 454.000	₺ 499.400	₺ 549.340	₺ 2.410.740
Hedef 3.2	₺11.772.000	₺ 11.772.000	₺ 11.772.000	₺ 12.949.200	₺ 14.244.120	₺62.509.320
Amaç 4	₺16.060.000	₺16.060.000	₺ 16.060.000	₺ 17.666.000	₺ 19.432.6000	₺85.278.600
Hedef 4.1	₺2.900.000	₺2.900.000	₺2.900.000	₺ 3.190.000	₺ 3.509.000	₺ 15.399.000
Hedef 4.2	₺12.558.000	₺12.558.000	₺12.558.000	₺13.813.800	₺ 15.195.180	₺ 66.682.980
Hedef 4.3	₺602.000	₺ 602.000	₺ 602.000	₺ 662.200	₺ 728.420	₺ 3.196.620
Amaç 5	₺71.037.500	₺ 71.037.500	₺ 71.037.500	₺ 78.141.250	₺ 85.955.375	₺ 377.209.125
Hedef 5.1	₺57.777.500	₺ 57.777.500	₺ 57.777.500	₺ 63.555.250	₺ 69.910.775	₺ 306.798.525
Hedef 5.2	₺13.260.000	₺13.260.000	₺13.260.000	₺14.586.000	₺ 16.044.600	₺ 70.410.600
TOPLAM	₺ 132.217.200	₺ 132.217.200	₺ 132.217.200	₺ 145.438.700	₺ 159.982.570	₺ 702.072.270

İZLEME VE DEĞERLENDİRME

İslam dini ile ilgili her konuda güvenilen ve referans alınan, insanlığın barış ve huzuruna katkı sağlayan bir kurum olmak vizyonu ile hazırlanan Diyanet İşleri Başkanlığı 2019-2023 Stratejik Planı samimiyet, güvenilirlik, gönüllülük, ahlakilik, adalet, liyakat, evrensellik, erişilebilirlik, birleştiricilik ve hesap verebilirlik temel değerleri ile 5 amaç, 12 hedef, faaliyetlere ve çıktılara göre gelişmelerin izleneceği 53 performans göstergesinden oluşmaktadır.

2019-2023 Stratejik Planı'nda yer alan hedef ve performans göstergelerine ait gerçekleştirme sonuçları, sorumlu birimlerden elde edilen tutarlı ve objektif veriler ışığında altı aylık periyotlarla izlenecek ve değerlendirilecektir. Bu kapsamda; hedeflerle ulaşılan sonuçlar karşılaştırılacak, herhangi bir sapma tespit edilmesi halinde gerekli tedbirler alınacaktır. Bu tespit ve değerlendirmeler raporlanarak Başkanlığımız üst yönetimine sunulacaktır.

İzleme ve değerlendirme sürecinde hedefler ve ilgili performans göstergeleri ile risklerin takibi, hedeften sorumlu birimin harcama yetkilisinin sorumluluğunda olacaktır. İlgili birimlerden hedeflere ilişkin gerçekleştirme değerlerinin alınması, konsolidesi, raporlanması, üst yöneticiye sunulması ise Strateji Geliştirme Başkanlığının sorumluluğunda olacaktır.

www.diyagnet.gov.tr
strateji@diyagnet.gov.tr

